

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

As aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárat-tól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben: 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 4 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos peit sor egyszer 10 kr, minden következónél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 161.

A népitélet.

Arad, szeptember 19.

A közeledő választások előre vetik árnyékukat, mely — mire ezen sorok megjelennek — a Délvidékre vetette lesz sötét körvonalait, a hol ugyanis a fekete gróf igyekszik kétségbeesett korteskedéssel színe hagyott lobogója alá híveket gyűjteni. Lesz ugyan az adjutánsain kívül egy pár agrár-dsentrí, sőt gróf is a kíséretében, de sajátképeni hívei és hallgatói a nemzetiségi Drakulics, a piszkolódó ellenzéki sajtó és a „Freisinnige” körül settenkedő klerikális csapat által vezetett had fogja képezni, kiegészülve a paraszt-szociális tendenciákban dolgozó Wittmannak felügyelete alatt álló „Bauervereine”-ok képviselőivel. Méltó had a vezérhez és ahhoz a fekete zászlóhoz, melyről — abban a hitében, hogy a magyar nép színvak — azt hirdeti a hordozója, hogy „nemzetiszinü.”

Am ezuttal nem célunk a jeles „kortes-expediczió” Temesvárott viselt és viselendő dolgaival foglalkozni. Hadd méltányolja azt az ő szövetségese Szapáry Gyula gróf, kinek választó kerületébe a hű társ csupa jó barátságból betört, s mig amaz a gazdakongresszuson theoretizál, emez „impraxi” mutatja meg, miként kell a tilosban vadászni és a jó barát választó kerületében gyakorlatilag „gaszálkodni.”

De hát „c'est la guerre” mondja a francia és most sokat beszélnek Buda-

pesten francziául s nem lehet rossz néven venni, ha a politikai élet aktualitásaiban e nyelv szálló igéit a megszorult pártfelek a fogékony vidékiek előtt egy kicsit magyarrá és — németre fordítják.

A háboruban nem ismerik az emberek a tréfát, az enyém és a tied fogalmait összezavarodnak, kivált ha olyan mandátumokról van szó, a melyek egy hónapon belül immár valutájukat veszítik.

Bizony hiába minden kertelés, önámítás, az országgyűlés napjai meg vannak számlálva, és a rettenetes népitélet, az új választások küszöbön allanak.

A mostani képviselőháznak volna ugyan még egy fél esztendeje, mely idő alatt sok hasznos és áldásos dolgot véggezhetne, első sorban letárgyalhatná a jövő évi költségvetést, mely a pénzügyi bizottságon jó részben már keresztül is ment, de hiába, az utolsó reményszál is elfoszlott, hogy a fakciózus ellenzék a Ház gyümölcsöző munkálkodását lehetővé tegye. — Ellenkezőleg, a budget-vita elnyújtása csábító eszközzel kínálkozik nekik arra nézve, hogy a kormányt ily módon rá kényszerítsék budget nélkül menni az új választásokba, miként az ötödfél év előtt Szapáryval történt.

De az a mohóság, melylyel a néppárt és ujabban annak szövetségese, a nemzeti párt a választó kerületekre vetette magát, s a választási izgalmat ország-szerre teljes erővel felidézte egyenesen kényszeríti a kormányt, hogy ennek a boszorkánytáncznak az országgyűlés fel-

osztatásával és az új választások megejtésével mentül hamarabb véget vessen.

Jöjjön, a minék jönnie kell, a népitélet, és tegyen igazságot a politikai hitehagyottság, a szavakkal való játék, a népámítás azon hallatlan eseteiben, melyeknek oly tömeges és fondor czélzattal való előfordultáról mint a hogyan a jelen országgyűlés folyamán történt, a magyar közélet évkönyvei nem emlékeznek.

Nem csak egyes pártvezérek, hanem vezetősök alatt egész pártok nyíltan szakítottak programjok fő elveivel, melyek alapján mandátumaikat nyerték, szakítottak a magyar nemzet hagyományos szabadelvű politikájával és csatlakoztak a békebontó, belső forradalmat szító, magyar ellenes római-kerikális propagandához.

Iskolát alapítottak e jó urak a csürés-csavarás, a mentális rezerváció, a szösze-gés taktikájának, polgárjogot szerettek a hitehagyás büntetlen gyakorlatának; organumokat szerveztek a védelmére és terjesztésére s ha rajtok áll, korrumpálják megromtják a magyar nép józan ész-járását.

Lássuk hát, sikerült-e ez nekik. Alljanak oda a választók ítélő széke elé, s kérdezzék meg tőlük: „Akartok-e ismét bizalmatokkal megajándékozni, miután hűtelenekké lettünk néktek adott fogadalmunkhoz, szavunkhoz, hűtelenekké lettünk a szabadság ideáljaihoz, melyekért küzdenünk a törvényhozó tes-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Kétféle csillag.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
Irtá: Vass Géza.

I.

A tiszt menázában véget ért az ebéd. Moravets őrnagy, a menázs parancsnoka, megitta a poharában maradt fél ujjnyi vörösborot, kitolta maga alól a székot s büszke, kemény tartással lépett tovább a fiatal tiszték közt, akik előírásos hajlongásokkal engedték el asztalaik mellett a marczona katonát.

Asztán egyedül maradtak. Valaki zongorázott, a többi pedig diskurált. Eleven zsongás tilta meg a dohányfüstös nehéz levegőt, mint mikor egy egész raj méh zümmög. Nyomott, kiállhatatlan volt a hangulat. A hangos beszélgetés daczára is kiértelt, hogy a máskor oly vig társaságot bántja valami. Komoly az arczuk, élesen, de mogorván beszélgetnek a tárgyról. Arról van szó, hogy legkedvesebb cimborájuk, a minden mulatságok nagymestere s a tisztikar lelke, Kralovitz főhadnagy, leköszönt. Ott hagyja az arany kardbojtot, a regimentet, az uniformist, mindent s elmegy köszönséges civilnek, ami ugy is van elég. De Kralovitz főhadnagy az csak egy van az egész hadseregben.

Tudják az okát is, miért érlelődött meg benne ez a bosszantó elhatározás. Szerelmes.

Na de ilyet! Mintha nem lehetne szerelmes Kralovitz főhadnagy az aktív standban is. Ugyan jól nézne ki a hadsereg, ha minden szerelmes tisztje leköszönne csak azért, mert szerelmes. Hát muszáj ezért megnöstülni? Oh ezerszer jobb, ezerszer szebb és kellemesebb szeretni szabadon. Ez az igazi szerelem. A nőstülés csak olyan — házasság, semmi egyéb.

Ebben az általános véleményben csinosodott ki a diskurzus. Még a legkisebb kadét is megvetőleg nyilatkozott arról az ostoba emberről, aki feltalálta a nőstülést s amiért most elvesztik Kralovitzot. Smarn! Fel kellett volna kötni.

És civilnek megy! Civilnek, éppen ő, aki tetőtől talpig katona, aki olyan büszke az uniformisára, beálljon a lateinerek közé s kard helyett rozadás tollal irogassa meg magának a mindennapi ebédre valót. Nem, ezt Kralovitz nem teheti. Ilyen ostobaságot legfeljebb csak a fuvézer őrmesterek követhetnek el.

A tiszt urak idegesen csapkodták ökleikkel az asztalt, hogy minden sörös pohár arasznyikat ugrott rajta. Végre is Drobzsky főhadnagy rekesztette be a kellemetlen téma feszegetését.

— Kamerádok, ezt a szégyent nem engedjük megadni Kralovitz főhadnagyon. Kralovitz beadta ugyan lemondását, de még nem késő, visszavonhatja. Gyerünk hozzá, kapasztáljuk, biztassuk; ha kell, verjük el, mint

a kétfenekű dobót; de arra okvetlenül rá kell vennünk, hogy táviratilag kérje annak a számszágnak az ad akta helyezését. S ha aztán nem hallgat a jó szóra, fogadom, hogy bot-tal hozom helyre azt a megtévelyedetű gyereket.

Harsogó hurrá volt a válasz. Drobzsky és nehány társa rögtön kardot kötött s nagy csörmpölvé, izgatott kiabálásokkal vonult ki azon az uton, melyen az imént Moravetz őrnagy távozott a menázából.

II.

Igen, ugy volt csakugyan. Kralovitz főhadnagy elvesztette az eszét s nyakig belezuhant a szerelem vesszedelmes ingoványába. Az örületnek egy neme vett rajta erőt, amely rövidesen átfurmálta a ledér, könnyelmű embert. Érezte, hogy vége van s ha nem lesz őt, akit oly végtelenül megszeretett, képes elmenni még akár — civilnek is, ámbátor ez már a legutolsó foglalkozás a föld kerekén.

Pedig hát Kralovitz főhadnagy nagyon rosszul választotta meg az ideálját. Nem azért, mintha csunya, vagy rossz leány lett volna, vagy talán jobban szeretett volna mást, mint őt. Nem. Katalin szíve egész mélyével rajongott a fess katonagyerekekért s ugy érezte, hogy nem tudna soha és senkit szeretni Kralovitzon kívül. Magas, sugar termetű volt, boldondítóan szép baba-arczozal s nagy ibolyakék szemekkel, melynél még az uniformizon sem ragyog elevenebben a csillag. Ezekkel az égő

tületbe küldöttetek? Akarjátok-e ismét, hogy nevetekben a magyar nemzet érdekében harcoljunk midőn ez érdekeket Bécsnek és Rómának elárultuk, kiszolgáltattuk?

Igy kellene szólaniok, ha volna benők egy csipetnyi igazságérzet, de ők e helyett kertelni fognak és szidni, gyanusítani, rágalmazni fogják a kormányt és annak pártját, mely dolgozott és korszakot alkotó törvényeket hozott addig, míg ők itthon fondorkodtak, Bécsben és Rómában pedig árulták a magyar nemzet jogait.

A magyar népen áll a kellő választ most majd megadni nekik úgy amint azt kiérdemelték. Közeledik az ítélet napja s reméljük, hogy ez végítélet lesz a szabadság elárulóinak, a jezuizmus alakoskodó lovagjainak.

Bánffy Dező báró miniszterelnök mostani bécsi útja, kapcsolatban áll az orosz császár bécsi látogatása ügyében Ugron Gábor által a képviselőházban nemrég előterjesztett interpellációra adandó válaszával is. Ezt a választ a miniszterelnök, mint tudva van, a képviselőház hétfői ülésének végére jelentette be.

A német kancellár-válság. Még mindig kísértenek a német kancellár-válságról elterjedt hírek és azokkal kapcsolatban sok hívője akad annak a kombinációnak, hogy herceg Hatzfeld van kisvémelve Hohenlohe utódjává. Ennek a kombinációnak az eredete nagyon ártatlanokra vezethető vissza. Herceg Hohenlohe ugyanis a borossói csári látogatás idején többször meglátogatta herceg Hatzfeldet és minthogy akkor éppen a legközelebbi besseltek politikai körökben a kancellár-válságról, mi sem volt természetesebb, mint hogy Hatzfeldet tartották a látogatások következtében a kancellárjelöltnek. Pedig az akkori látogatásoknak nem volt politikai jelentőségük. A birodalmi kancellár a Hatzfeld-palotában lakott a császár borossói időzése alatt s így többször volt együtt házigazdájával, akit ennek a révén kombinációba vontak. Berlinből jelentik, hogy herceg Hohenlohenak az idő szerint semmi oka sincs a távozásra és nem is hajlandó megválni a birodalmi kancellárságtól. Anszébből táviratozzák, hogy Hohenlohe még néhány hétig ott fog maradni.

Az árva Anglia.

Arad, szeptember 19.

(*) Sok izgató anyag van Konstantinápolyban, melytől most nem vagyunk elég messze,

hogy némi lázas érdeklődéssel ne várjuk az ott folyó események híreit. Fővárosi tudósítónk megemlékezett arról a katonai lázadásról, mely tegnapelőtt a szultán palotája, az Yldiz-kioszk előtt folyt le és melyet csak a szultán személyéhez ifjú lelkesedéssel ragaszkodó katonai növendékek tudtak sok vérrel elfojtani.

Ez csak fokozta azt a fejetlenséget és rémületet, mely Konstantinápoly összes lakosait mostanság elfogja. A félelem annál nagyobb, mert a rendőrség legujabban úgy intézkedett, hogy minden kerületben kettőztessék meg az éjjeli őrk számát, a tűzifecskenőket tartsák készen és a lakosság legyen részen, mert a legközelebbi napokban újabb zavargásoktól tartanak.

A konstantinápolyi konzulátusok pedig figyelemztették honfitársaikat, hogy ne menjenek ki a házaikból. A bankok és üzletek zárva vannak. Csütörtökön minden moséban kihirdették, hogy a lakosság ne segítsen az esetleges zavargások leverésében, hanem maradjon mindenki otthonában. Az utcákon temérdek csöcselék ögyeleg, köztük igen sok szofta, de nincsenek felfegyverkezve.

Mindebben a zavargásban nagyon sok művészi mesterséggel van rendezve. Mint már máskor is rámutattunk, a rendező kéz Londonban van. Mentől magasabb fokra hág az anarchia a Bosphorus mentén, mentől több ártatlan vér folyik, annál könnyebben véli Anglia a világgal elhitetni, hogy Abdul Hamid szultán kegyetlen, minden emberi érzésből kivetkőzött és tehetetlen uralkodó, kit el kell zavarni a Yldiz-kioszkból. Resadot, az öcsét szeretnék Londonból a helyére ültetni, azt remélvén, hogy a személyváltozással Anglia visszanyeri azt a befolyást, melyet ellenfele, Oroszország bir már pár év óta. Innen van, hogy az angol közvélemény anynyi meetingen kívánta az utóbbi napokban Törökország felosztását, vagy legalább Abdul Hamid elűzését, akit eközben olyan címekkel és kifejezésekkel illettek, melyek legjobban illusztrálják, Angliával mennyire nem barátságos viszonyban lévő állam az ozmánoké. Miután Anglia terve, hogy Törökország felosztassék, (ő persze így Egyiptomot végleg elfoglalhassa) a nagyhatalmakkal nem talált viszhangra, most legalább a szultán személyében szeretne célt érni. A mozgalmat a „grand old man”, Gladstone vezeti s mint az újabb jelentésekből kivehető, szintén nem nagy sikerrel. Legalább az európai közvélemény nem kecsegtet sikerrel. Már, hogy maga Konstantinápoly hogy fog határozni, az meg

nem állapítható, mert hiszen a hol a fanatizmus a celszövénnyel kezét fog, minden bizonytalan. Hiszen letettek ebben a században már több szultánt, de a cselekvő erő mindig ott volt Stambulban. 1807-ben megfosztották a tróntól Selimet a janicsárok, 1808-ban IV. Mustafa a ruszcuki kormányzó, Abdul Azizt a szofták lázadása alatt Aoni Hussein, végül 1876. augusztus 31-én V. Murádot a jelenlegi szultán Abdul Hamid, azt mondván, hogy a bátyja esze nincs egészen rendén.

Hát lehet, hogy Abdul Hamid ellen is felámadott a Yldizkioszk körül, vagy éppen benne egy gyors erő, mely letaszítja a hatalom magasztaláról, de Londonból nem éri baj. Vele van Szent-Pétervár. Bármily különösen hangozzék, úgy van, hogy az az Oroszország, melynek nevében I. Miklós császár Londonban járt, hogy megnyerje az angol államférfiakat Törökország felosztása tervéhez, ma, mikor II. Miklós császár készül Nagy-Britanniába látogatni, védője a szultánnak, kinek segítő társa lenne, ha a brit flotta a szerződés által védett Dardanellákon keresztül akarna hatolni, az Arany-szav felé.

Hogy a hatalmát ravaszul védő Abdul Hamid Gladstonék ellen II. Miklóst játsza ki, eléggé bizonyítja az a szemle, melyet a minap orosz főtisztek a szultán engedelmével a Dardanellák erődítéseinél tettek.

Mindenesetre nem szűkölködik minden pikáns iz nélkül, hogy a törökbarát politikát képviselő orosz császár akkor lép angol földre, mikor ott még javában dühöng a törökellenes áramlat. Távolról sem lehet sejteni, milyen hatással lesz az az eszmearámlat az orosz császár, ki fogékony, de kifelé zárkozott. De akármilyen legyen is a hatás, melyet a welszi herceg nagy tisztelője, az ifjú humanizmussal telt császár az örmények nevében a humanizmussal kaczerkódó angolok közt magába fogad, az orosz politikában az elhunyt Lobanoff herceg felfogása fog érvényesülni, ki már egyszer megmondta az angol kabinetnek, hogy Törökországot nem kell reformálni, Törökországot magára kell hagyni, hadd haladjon enyészete felé. Radikálisan nem kell eltávolítani az élők sorából.

Kezd különben Angliában már is egy-egy józanabb hang érvényesülni. Tegnap közölték a lapok Salisbury márkfiának Hugh Cecil lordnak levelét a Byron társaság elnökéhez, melyben tiltakozik az örmények azon föltevése ellen, hogy Anglia Európa ellenére segíthetne rajtuk. Ugyanakkor a „Times” is bé-

villámszikkákkal felrobbanhatta volna a puska-poros hordót is. Hát Kralovitz szive hogy ne fogott volna lángot, pláne, mikor a leány adta meg az agit s oly biztatóan vezette el a valóságok tengerébe, honnét pedig oly sok merész udvarló fordította már vissza az elutasított vitorlákat.

Más volt a baj. Kralovitz katona, mindössze főhadnagy, a kinek kauzió kell, ha jobban megbolondul a szive, mint a hogy egy szerelmes tiszt szívéből elvárna az ember. A kauzió pedig — fájdalom — nem minden apának terem meg a bugyellárisában. Az öreg Mayernek legkevésbé. Katalin kapott volna ugyan pár ezer pengőt, de hát mi ez a kauzió megmérhetlen tengerének sima tüköréhez képest? Eppen hogy a butorokat megszereshetik belőle s a tisztai fizetéshez lohatnak abból valamicskét, hogy a feleség elfogadható toaletten járjon s megteremtődjék az asztalra a harmadik tál étel, — ha tudniillik kauzió nem kellene letenni.

Es hogy szerették egymást! Kralovitz minden szabad idejét Mayeréknél töltötte. Elbanyagolta miatta századát, el a szolgálatot s ráadásul kivívta Moravetz őrnagy ur legméltóbb haragját, a ki azzal fenyegette, hogy ezred-rapportra vessi, ha még egyszer összezavarja szórakozottságával az ő szépen kiczirkalmazott hadi terveit ott az ekzezirplaccon. A ki szerelmes, az ne vezényeljen századot az ő minta-zászlójában, mert azt nem fogja tűrni, hogy Kralovitz főhadnagy ur balra

menjen, mikor ő jobbra avizál s megnyitassa századával a tüzet, mikor ő a legnagyobb osendben szándékozik előrenyomulni az erdő alatt feltételezett ellenség bekerítésére.

Es Katalin! Megesküdött ezerszer, nem, milliószor, hogy ha Kralovitzné nem lehet, mérget iszik, elföldeli magát és meghal a legnagyobb ártatlanság által. Övé szive minden dobbanása, minden gondolata, úgy segítse meg őt a jó Isten. Kész zárdába vorulni, kész vén leány maradni, mindenre a világon kész, csak arra nem, hogy a főhadnagyról lemondjon s ne szeresse többé. Kítől kapna akkor oly forró osókat, kit ölelne, beözégtetne s ki simogatná az ő selyempuha haját, melyet Kralovitz előtt férfi keze még nem érintett. Ne is érintse soha másé, mert abban a pillanatban elájulna és megrepedne a szive. Egy szóval kész veszedelem lett volna csak meg is kísérteni, hogy ezt a két bolondos szívet elválasszák egymástól akkor, mikor kettőjükön kívül nem létezett reájuk névze senki és semmi a világon.

Semmi, csak a kauzió. No de ez éppen elég arra, hogy a legörjítőbb gondolatokba kergesse Kralovitzot s a megmérhetlen szerelmmel szerető ideált. Már Mayer se bánta; vigye őrdög, ha jobb parthie akad is, csak leánya boldog legyen s össze lehessen hozni valahogyan ezt a kellemtelen házasságot.

Ezalatt Kralovitzra mind nehezebbé vált a helyzet. Moravetz őrnagy kezdeményezése folytán szobafogságot kapott, a mit nem bánt

volna, legalább ezalatt háborgatás nélkül élhetett ábrándjának. Csak az volt a bosszantó, hogy néhány hétig nem láthatta Katalint. A hogy aztán büntetése kitélt, holmi csekély szolgálati vétségért ismét elszigetelte őt a külvilágtól Moravetz. Mintha csak valami titkos cseláttal tenné. A főhadnagyban erre már kitért az aludni készülő katona-vér s a tiszt megbeszélésen oda vágta Moravetznek:

— Őrnagy ur, ha ön nem talál mást, a kin haragját kitéltes, sajnálom, de részemről nem leszek már soká abban a szerencsés helyzetben, hogy az őrnagy ur e fajta passziójának cséltáblául szolgáljak.

Moravetz elsápadt. A tiszt is elsápadtak. Kralovitz nagy vétséget követett el, a mit úgy hívnak, hogy Subordination-Verletzung. S ki tudja miért, elég abból annyi, hogy a hatalmas őrnaggyal szemben elkövetett e súlyos fegyelmi vétségnek semmi következménye nem lett. Sőt az történt, hogy az őrnagy következetesen szemet hunyt Kralovitz ez utáni baklövéséi előtt. Csak a fogát osikongatva s hidegen, fagyosan fagadta a főhadnagy üdvözlését.

Ilyen körülmények közt jött Kralovitz arra a gondolatra, hogy leköszön. Mit neki a két arany csillag, ha a másik kettő birhatása elől éppen ez rekeszti el az utat. Amaz úgy is szebben, édesebben ragyog: az a gyönyörű szempár, az a „bolondítóan csillogó két másik csillag.”

Megkérdezte Katalint, mit szól hozzá?

kébb hangu cikket közölt, most pedig a leg-harapósabb lap a törökfalók között, a „Daily News“ kertel egyet mondván, hogy Angliának semmi oka nagyobb erőfeszítésre a keleti kérdésben, hisz ő bármikor hozzászólhat. Nem is hiszi, hogy az európai békére valami hatással legyenek a konstantinápolyi események.

Persze, persze! Az európai hatalmak s első sorban monarchiánk és Oroszország nemcsak maguk nem akarnak Konstantinápolyba menni, hanem Albion fiait sem engedik oda. Így tehát szent a béke. Pedig hát, ha a jó britteken volna, már ropognának a puskák. A konstantinápolyi angolok például követelik is ezt Európától, hogy ők a Bosporus mellett nyugodtan ülhesseken pénzes zsákjaikon. Csak azt nem szeretnék, ha nagyon közelről lövöldözzenek. Most pedig ott nagyon is közelről lövöldöznek fanatizmusukban angol italtól megrészeszedett örmények és az Allah nevében fanatikus muzlimok. De egy golyó sem éri Abdul Hamidot, a kit sek ezer hü katona vesz körül a Yldisz kioszkban, hova az angol hatalom egyelőre hiába nyul.

Vádaskodás a börtönből.

— Zachariás ügyei. —

Zachariás József volt fekete-gyarmati jegyző, kit egész sereg hivatali és egyéb sikkasztás miatt nem régen ítélte el az aradi kir. törvényszék 5 és fél évi fegyházra, — szomorú magányában ráért arra, hogy az ítélet ellen maga is egy hosszú lére eresztett felebbezést írjon meg, mit azután egyik laptársunk egész terjedelmében közre adott.

Nincs ugyan valami nagy kedvünkre az, hogy egy bebörtönözött ember irka-firkái ellen oázisokhoz adjunk helyet, de mert a híres felebbezésben otromba támadások foglaltatnak köztisztviselői és köztérben működő férfiak ellen, helyet adunk a Kisjenőről vett következő levélnek:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Több rendbeli sikkasztás, okirat hamisítás és csalás büntetése miatt az aradi kir. törvényszék által tul enyhén 5 és 1/2 évi fegyházra ítélte Zachariás József volt fekete-gyarmati jegyző által védő ügyvédétől külön állóan beadott s az „Arad és Vidéke“ 212. és következő számaiban közölt s egyes az egész vármegye közönsége által tisztelt és becsült közhivatalnokok meghurozolását célzó felebbezésben foglaltakra a nagyközönség tájékozása végett indittatva értem magamat, hogy Zachariás Józsefet, — kinek szava ugyan ma már

— a multban sem sokat ért ugyan — egy fabatkát nem ér s kinek egyénisége azt sem érdemli meg, hogy tisztességes ember a nevét kiejtse, — a kellő világitásba helyezzem.

Zachariás József, ki saját beismerése szerint hivatalba lépésének első napjától kezdve sikkasztott, s a ki büntetése halmozott, azon egyéniségek egyike, aki saját kártya, mulatság és kéjvágy szenvedélyeinek kielégítése végett, hogy az ezekre szükséges költségeket megegyezze nem riadt vissza semmi uttól és eszköztől, hogy pénzt szerezzen, ki nem csak egyeseket, nem csak szegény posta hivatalnokot, takarékpénztárakat, hanem saját édes atyját, fi egy hajadon nő testvérét és a gondozására és felügyeletére bízott árva unoka öcsöseit is képes volt meg osalni és azok örökrészét hamis nyugták és okmányok alapján elsikkasztani s mindent miért, csak azért, hogy ő önző vágyait kielégítse s hogy a csufaságból reá ruházott „Gyarmati herceg“ — nevet viselhesse, s hogy az ő viselt dolgairól három vármegye beszélhesse; — hogy dicsekedhesse, hogy Kisjenőn, Gyulán, Aradon és N. Váradon minő murikat rendezett s hogy egy-egy önmagáról megfélekedezett s magával Gyulára és N. Váradra vitt nővel való dorbézolása menyinyibe került, hogy így ő bűnös lelkét és lelkiismerete furdoló szavát és a közvéleménynek ellene irányuló gyanuját elhallgattassa.

Ez az ember, aki így élt akkor, amidőn osekedetieirt a törvény által felelősségre vonatott s midőn ítélő bírái előtt állott henczegésével és valótlán előadásokkal igyekezett magára iránt részvétet kelteni, ki a királyi ügyésznek hozzá intézett kérdéseire eltagadta azt, hogy neki mint községi jegyzőnek földbeli illetménye is lett volna és ki egy egész vidék jobbtudomása ellenére a fekete-gyarmati jegyzőség jövedelmét 3000 forinttal szemben csak 1200 forintra értékelte s ki akkor, midőn atyja, testvérei és unoka öcsöseknek 15000 forintot meghaladó vagyonát elharácsolta nem átalotta védekezésétül azt felhozni, hogy ezeket ő volt kénytelen tartani s hogy vagyoni romlását ezek okozták, ily hazugságot s ily valótlanságot csak oly erkölcsileg súlyos ember mondhatott és mondhat, mint Zachariás József.

Ez az ember, ki akkor, amidőn atyját, nőtestvérét és unoka öcsöset tönkretette, midőn azoknak összes pénzt kicsalta és elsikkasztotta nem átalotta atyját, nőtestvérét és unoka öcsöset éjnek idején lakásukból elzavarni s nekik a koldusbotot kezükbe adni; elő áll és fennen dicsekszik azzal, hogy ime ezeket én tartottam s ezekre kellett az elsikkasztott pénzt költeni s elő áll azzal, hogy fi testvéreinek boldogulását előmozdítandó, ennek ennyit, amennyit annyi adott, holott tudja mindenki, hogy fi testvéreért nemcsak hogy egy krajczárt nem áldozott, hanem azt is több ezer forintig megkárosította, ez ugyan testvéri érzületből kifolyólag megkárosította ellen mit sem teit, hanem az atya által, hűnös utra tért fia ellen elkészített fejle-

lentes visszatartásával tetézte nagylelkűségét, mert a sikkasztó Zachariás József ellen nem csak a töle távolállók, hanem saját édes atyja is felelőtlenséget akart beadni.

Zachariás József viselt dolgainak megírásához egész kötet lenne szükséges; életének epizódjaiból azonban elhallgatva azt, ami nem a művelt nagy közönség elé való, csak néhányat sorolok fel.

Egy alkalommal kártyán 800 forintot vesztett, a melyből reggel felé 200 forintot vissza nyert, amikor is azt mondá a cigányoknak: „na fiúk most először életemben nyertem 200 forintot, most mulassunk“ s rendezett magának olyan mulatságot, hogy az a cigányok díjjával együtt 400 forintjába került s így egy nap alatt 1000 frtot dorbézolt el.

Egy izben Aradon egy ülő helytében saját beismerése szerint 700 frtot kártyázott el.

Egy alkalommal Budapesten a színészek és kritikusok megvendégelése „alá Zachariás“ formában több mint 1000 frtjába került.

Számtalan és számtalan volt a hasonló esetek száma s ki akkor is midőn egy-egy falusi kurta kocmában lévő szolgáló leány kedvéért mulatott, képes volt százakat és százakat költeni.

Ez az ember, aki így élt, nem átalja megtámadni és vagyoni romlását egyik okozójául oda állítani egy köztisztviselőt és becsüléstelen álló tisztviselőt, ki neki mindenkor csak jó akarója volt; aki kitüntette őt rokonszenvével, s a ki sokszor atyailag figyelmeztette, hogy dobzódó és jóra nem vezethető életmódjával hagyjon fel azon hiszsemben, hogy eme gyalázkodása képes lesz a közbizalmat és tisztelést azon általánosan becsült tisztviselő személye iránt megingatni, felhozván oly dolgot, mely valósággal homlok egyenest ellenkezik, mert mindenki tudja, hogy éppen azon jegyzői választásnál a rokoni viszonyból kifolyólag az eljárási főbíróknak éppen ellentétes érdeke volt és hogy a választást vezető főszolgabíró befolyása nem érvényesülhetett az csak a véletlennek tudható be; s hogy ama jegyzői állásra a főbíró jelöltje más volt azt igazolja maga a helyettesítés ténye is és Zachariásnak egész támadása semmi más mint a nem sikerült zsarolás eredménye. De hogy Zachariás egy erkölcsileg teljesen szűllött s a világ összes szappanjával tisztára nem mosható iparlovag, azt fényesen bebizonyította S z i c s József fekete gyarmati lelkész egy a kir. törvényszékhez intézett felebbezésében, de bebizonyította maga Zachariás akkor legfényesebben, midőn jó akaróit volt főbíráját és a büntető tanács elnökét támadja meg; az ilyen ember sorsa nem érdemli szánalmat, nem részvétet hanem azt, hogy ő számtalan bűneinek méltó büntetésül nem 5 és fél évi hanem a büntető törvénykönyv 99. §-a alkalmazása mellett legalább is 10 évi fegyházzal sújtassék.

Lesz tisztviselő, adóhivatalnok, vagy akármi az ördög s megéinek boldogan, mint a többi ozivil.

Mayer ur azt mondta, ha éppen muszáj, nem bánja. Majd meg erősen fogadkozott, hogy ha másképp nem lehet ezen a „kellemetlenség“ segíteni s ha Kralovitz rá hallgat, lehet belőle bankár is. Anyi pénze lesz, hogy akár Moravetz őrnagynak is ő hitelessen, Ambár annak nem kell. Gazdag ember, magas katonna. Azonfelül csinos birtok maradt reá jussul. Nem is olyan vén még. Minek is nem nősil meg egy ilyen jó parti?

— Na, csak ugy morfondiroztam, — ütötte el a szót, mikor látta, hogy ezért az elragadtatásért Kralovitz milyen dühösen hajigálja felé szeméből a villámokat.

S Katalin? Azt mondotta, hogy jó lesz. Mit is mondott volna mást? S nem-e elég ez a két szó biztatónak, ígéretnek, eskünek egy örökkévalóságra ő tőle, az ideáltól?

Kralovitz főhadnagy megszerkesztette és benyújtotta a lemondási kérvényt. A kamerádok neki estek, hogy ne boldogozzon. Kár ugy szivére venni azt a vén áspis kigyót, a ki különben is megbékélt már. Hiszen láthatja, hogy nem szakirozza többé; Sommer kapitányra utazik, azzal van örökös akadémiában, ha jól, ha rosszul végezi a dolgát. Kralovitz kijelentette, hogy Moravetz őrnagynak semmi köze az ő lemondásához. Szerelmes, nincs kauzció, nősilni akar, ez az ok, punctum. Elmegy csibizni, kalappal fog köszönni

és bottal sétál az utozán, punctum. A blüza jól lesz irodái kabátjának, a csákó tintatartónak, a kard levélnehézéknak, a feldbinde firhangkötőnek s punctum. Ezért teszi.

S meg is tette.

III.

Olyan furcsa, olyan nehézkes volt ozivilnek az a suájdig katonatiszt. Esetlenül állott rajta a kabát, a mellény, a kalap, minden, igazán, halálos vétek volt ennyire kifogatni a formájából. Ki hinné, hogy a ruha milyen nagyon megmástitja az embert, kivált ha az ember katonna . . .

— Akár egy falusi tanító, — mondotta rá Katalin kelletlenül, mikor Kralovitz pár nap mulva próba-visitálést csinált nála polgári parádében.

Nem is igen szólt többet. Panaszkodott, hogy fáj a feje, a varrónó pedig elrontotta a ruháját. Mennyi kellemetlenség! Aztán meg estére vendégek ígértek hozzá, kiknek jó arozot kell vagni. Mondta is a papának, hogy ne invitáljon senkit, mikor rossz napja van. Ma pedig az van határozottan.

Kralovitzot bántotta ez a nagy hűvösség. Idegesen babrált kalapjával s minden éron oda akart férközni Katalin szivéhez. Az egyedüli sugarához a napnak, mely őt felmelegíti, meiyért odaadott és odaadna mindent. De Katalin egyik ürügyet a másik után hozta fel, hogy tenni valót találjon hol a konyhán,

hol az ület körül. Nem szerolemre volt teremtve ez a nap.

Pedig szegény Kralovitz, hogy kiszinezte magának az első „polgári“ találkozót. Elgondolta, a mint belép, hogy meg lesz Katalin lepődve s hogyan rohan a karjaiba, megköszönni az áldozatot, a mit érte tett s a mely most már lerontotta az akadályt, minden válaszfalat szerelmük, házasságuk előtt.

Eh, hát elvégre is tehet az a szegény leány arról, hogy kelletlen a kedve? A jobbik képét bizony nem erőltetheti magára, ha bal lábbal keit fel. Van az embernek néha ilyen napja. Tudja magáról, Ha őt felbosszantják, vele se lehet birni. Miért volna külömb konstrukciója ebben a tekintetben a nőnek, mint neki?

Igy mentegette bensejében Katalint. S hogy váltóztasson a dolgon, élcelődni kezdett. Ez a legjobb orvoság annak, a ki morózus.

— Tisztelteti szépen Kralovitz főhadnagy ur a kisasszonyt, legyen szives kisé vigabbnak lenni. S ha igen, ezt a formátlan ozivil fogadja épp' oly szivesen, mint a milyen szivesen fogadta ezeltől az aranycsillagos katonatisztet. Biztosítja kegyedet róla, hogy ez a ozivil jobb, sokkal jobb ember lesz, mint a milyen az a kardosörtető, kivikszolt bajszu főhadnagy volt.

S tájékoztatta mindjárt a terveiről is.

— Minek menjek, mondja? Fináncznak, írónak? Parancsoljon velem. A mit mond, követni fogom. Ambátor, őszintén megvállva

Az ilyen ember sorsa nem érdemli azt, hogy a sajtó, a mely hivatta van az egyéni tisztességet védeni, az ily ember pártjára álljon s annak beadványai előtt lapját megnyissa. Ezeket tartottam szükségesnek elmondani.

A mit Zachariás nem állott édes atyjáról és családjáról összehazudni, arra is megjött a czafolat a legilletékesebb helyről: a megtört szívű öreg apától. Ott olvasható mai nyilttéri rovatunkban.

Uj évnegyed.

— Előfizetési felhívás. —

Az Aradi Közlöny október elsején tizenegyedik évfolyamának utolsó negyedébe lép. Ebből az alkalomból felhívjuk olvasóközönségünket előfizetésük megújítására s a nagyközönséget új előfizetésre.

A közönség pártolása és a mi ambícióink szerves összefüggésben áll egymással. Bármelyik növekedése előidézi a másik sokasodását. Ennek a biztos tudatában csak arra figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy a morte saison eltűnt és a közel napok nagy mozgalmakban, érdekes eseményekben gazdagoknak ígérkeznek.

Az országgyűlési tárgyalások, a Ház felosztása s az ennek nyomában előálló képviselőválasztások mind hivatva lesznek az olvasók érdeklődésének felkeltésére s állandó lebilincselésére. Mi minden lehetőt elkövetünk arra, hogy a közönség igényeit kielégítsük s eleven, mindenről bőven tájékoztató lapot adjunk a kezébe.

Ujonan szerveztük tudósítóink karát, szigorú kötelességévé téve a levelezőknek, hogy az összes, közlésre méltó eseményekről gyors és hű tudósítást küldjenek.

Igen erős súlyt helyezünk a riport-szolgálatra, de a többi rovat is kiváló gondunkat képezendi. Azon törekszünk, hogy a közérdek követelményeinek hű és igaz tolmácsolói legyünk.

Annak, a ki október elsején előfizetőink sorába óhajt lépni, az új negyedév kezdetéig a kiadóhivatal ingyen küldi meg a lapot.

Az előfizetési árak ezek:

HELYBEN,		VIDÉKEN,	
házhos hordva:		postán küldve:	
1 évre 12.—		1 évre 14.—	
1/2 évre 6.—		1/2 évre 7.—	
3/4 évre 8.—		3/4 évre 8.50	
1 óra 1.—		1 óra 1.30	

a civil mesterséghez nincs valami különös appetitusom.

— Kár is volt belefogni.

Kralovitz elszápadt. Katalin megütődve nézte komorrá vált arcát s ijedősen tette hozzá:

— Nem úgy gondoltam . . . Ne haragudjon. De lássa, olyan különösnek érzem magamat. Haragszom magamra, hogy ilyen kiálthatatlanul fád tudok lenni. Aztán meg az ön szokatlan öltözéke is isgat. Minek jött így hozzám?

Kralovitz felpattant.

— Csak egy szót, Katalin. Hát így nem szeretsz? Így nem az vagyok, a ki voltam? Így, a hogy miattad, érted, szerelmünkért lettem?

Katalin lesütötte a fejét. Erepte, hogy nem tudna belenézni abba a két villámzó, panaszkodó, vádoló szembe, a melyik oly kérielhetlen őszinteséggel teszi fel a kérdést és várja rá a feleletet. Az ő szeméből, azokból a bolondítóan szép szemekből, melyek eddig olyan kedves nyilttsággal beszéltek örökké tartó, véghetetlen szerelemről . . .

Erepte, hogy mindjárt reá fog szakadni a ház. A válság elől ki nem térhet. Lehetetlen.

— Atyám nem akarja . . . Ne kínozzon. Hiszen tudja, hogy én . . . Eh, főhadnagy ur, beszéljünk nyiltan. Szegény vagyok, ha ön-höz megyek, még szegényebb leszek.

— Ezért?

— Nyomorogni fogunk, a mi reám igen

HIREK.

Arad, szeptember 20.

Naplrend:

Szeptember 20. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Eust. — Protestáns naptár: Eust. — Görög-keleti naptár (szeptember 8.): Kisasszonynapja. — A nap két 5 óra 46 perczkor, nyugszik 6 órakor. — A hold két 5 óra 44 perczkor, nyugszik 4 óra 25 perczkor.

Szeptember 21. Hétfő. Róm. kath. naptár: Máté ap. — Protestáns naptár: Máté ap. — Görög-keleti naptár (szeptember 9.): Joakim. — A nap két 5 óra 47 perczkor, nyugszik 5 óra 57 perczkor. — A hold két 5 óra 55 perczkor, nyugszik 5 óra 31 perczkor.

Szeptember 21. Katonai lövésár Aradon.

Október 17. Az aradvidéki tanítóegyesület évi közgyűlése Borosjenőn.

Szabadságharuzi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölessey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földc. iur.

Vonatok indulása Aradról. Budapest felé: Személyvonatok reggel 3.—, d. e. 11.20, este 9.35, tehervonat személyszállítással d. n. 8.56, gyorsvonat 8.18 d. e. Csabáig: 5.10 reggel naponta, 12.— délből (csak pénteken.) Tóvis felé: Személyvonatok 6.30 reggel, 4.30 d. n., tehervonat 7.25 este, gyorsvonat 7.02 este, Szaborszig: Személyvonat 2.30 d. n., Radnái: 6.55 reggel (csak vasárnap, ünnepnapon és búcsú-napokon.) Temesvárig: Személyvonat 6.20 reggel, 11.25 d. e., vegyesvonat 5.— d. n. Szeged felé: Személyvonat 4.45 reggel, 8.48 d. e., vegyesvonat 4.10 d. n. Nagy-Halmágy felé: Személyvonat 6.35 reggel, 1.50 d. n., vegyesvonat 11.55 d. e. Mezőhegyesig: Vegyesvonat 2.30 délután.

Vonatok érkezése Aradra. Budapestről: Személyvonat 6 óra 5 percz reggel, 8.55 délután, gyorsvonat 6.52 este. Csabáról (minden pénteken) 7.— reggel. Szolnokról: 8.47 este. Tóvisről: Személyvonat 8.55 este, 6.54 reggel, 10.50 d. e., gyorsvonat 8.08 reggel. Radnáról: (csak ünnep, vasárnap és búcsú napokon) 9.19 este vegyesvonat, mindennap d. n. 3.12 tehervonat személyszállítással. Temesvárról: Személyvonat 8.44 d. n., 10.55 este, vegyesvonat 10.48 d. e. Szegedről: Személyvonat 6.42 este, 10.25 éjjel, 8.45 d. e. Nagy-Halmágy felől: Személyvonat 8.08 d. e., 6.34 este. Vegyesvonat 11.05 d. e. Mezőhegyesről: Vegyesvonat 12.50 délután.

— Személyi hírek. Desseffy Sándor csanádi megyés püspök Verseczre utazott, a hol ma a bérmlást fogja megejteni. — Weiss vezérőrnagy, hadosztályparancsnok, tegnap délelőtt Aradon tartózkodott: s a déli vonattal haza utazott Temesvárra.

— Metianu János aradi gör. kel. román püspök tegnap este Temesvárra utazott, a hol Puticiu Traján dr. plébánosnál szállott meg. A püspököt az állomásnál ünnepélyesen fogadták s tiszteletére bankettet rendeztek. Ma reggel a püspök Parácra utazik s itt fényes papi segédlettel felszenteli az ujonan épült gör. kel. román templomot. Parácson nagy előkészületeket tettek a püspök méltó fogadtatására.

— Aradmegye legtöbb adótfizetőinek névjegyükét holnap és holnapután tartandó ülésiben fogja megállapítani a megye igazgoló

választmánya. Azután tizenöt napra közszemlére teszik a névjegyzéket, hogy az érdeklődők megtehessek ellene esetleges észrevételeiket. A már össze is állított ideiglenes névjegyzékben az első virilisek csaknem kivétel nélkül ugyanazok mint a tavalyiak. A legelső tíz legtöbb adót fizető között vannak: Edelsheim Gyulai Lipót báró kétszerezsen számított 18,947 frt 54 kr. adóval, ezután Wenckheim Frigyes gróf 14,195 frt 47 kr., Károlyi Tibor gróf 11,705 frt 4 kr., Zselénzky Róbert gróf 8650 frt 88 kr., Bohus Zsigmond báró 6100 frt 1 kr., Kinczig János 5633 frt 81 kr., Atsél Lajos báró 5521 frt 50 kr., Bohus István báró 4134 frt 51 kr., Bohus László báró 3718 frt 74 kr. és Czárán Márton kétszerezsen számított 2377 frt adóval. Az egyetlen, ki a régi névjegyzék szerint tíz legelső virilis közül kimaradt, a megboldogult Boros Beni. A legtöbb adót fizető Edelsheim Gyulai Lipót báró adója az idén 2—3 ezer forinttal kevesebb, a többieké csaknem változatlan.

— Október 6. Arad város közönsége a nagy nemzeti gyászhoz méltóan készül ez évben is megünnepelni október hatodikát. A nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság e végből tegnap délután 5 órakor Kovács Vincze elnökléte alatt népes értekezletet tartott a kereskedelmi és iparkamara tanácsstermében. Az értekezlet a következőkben állapodott meg: 1. Hogy az egész város polgársága részt vehessen a nagy nap ünnepében, a gyász misét a szabadságszobornál tartják meg, mely oázra a téren sátrat, padokat, székeket állítanak fel. Elnök a gyűlés utólagos jóváhagyása reményében érintkezésbe is lépett már ez ügyben Csák Ozirjék dr. minorita rendfőnökkel, ki a legnagyobb készséggel ígérte meg, hogy az intézkedéseket e célból megteszi. 2. A bizottság felkérése folytán az alkalmi költemény megírására és elszavalására Abrányi Emilt kérte fel, ki a meghívásnak kész örömmel tesz eleget. 3. Felkérésnek Arad város összes dalárdái, hogy az ünnepélynél egyesülve a színházi karnagy vezetése alatt közreműködjenek. 4. Mise alatt a dalárdák Egressynek gyászadalát éneklék. 5. A vendégeket tömegesen fogadják a pályaudvaron. 6. A bizottság Arad város polgársága nevében nemzetiszínű koszorút helyez a vértanuk szobrára. 7. Az ünnepi szónok felkérésére az elnök vezetése alatt

kellemetlen volna. Miért ne kerüljem el, ha tehetem?

— En dolgozni akarok. Van erő bennem, a kitartás sem fog hiányozni. A munkát megfizetik s ön nem nyomorog Kralovitz oldala mellett.

— Hát . . . Ön nem ért engem, főhadnagy ur. Aztán apám úgy gondolja, hogy más-hoz kell mennem.

— S kegyed ezintén úgy gondolja. S most mikor tönkre tett, mikor belekergetett az örületbe, mikor leköszöntem maga miatt s hajlandó vagyok akár a földet turni reggeltől estig, mint mondja ezt?

— Főhadnagy ur, az ön sorsa egyáltalán nem nehezül az én lelkiismeretemre. Ön összeütközésbe jött az őrnaggyal, tarthatatlanná vált vele szemben a helyzete s ezért mennie kell. Ezért köszönt le a rangjáról. Ezért és semmi másért.

— De hisz ez nem igaz! Moravetz őrnaggyal hosszú idő óta semmi összeütközésem sincs.

— Nekem köszönheti. En kértem arra az őrnagyot . . .

Kralovitz megtántorodott. Valami fény vibrált a szemei előtt s ez a vakító fény olyan sötétté tette az egész rongy világot.

— Es a szerelem, Katalin?

— Eh, én az uniformist szeretem. Az hittem, szeretni tudom magát civilnek is. Tévedtem. Bocssáson meg érte. Mit tehetek róla?

. . . Mayer ur jött be egy pléh galléros

tiszttel. Moravetz volt. Kralovitzot fagyosan köszöntötte s mint a ki otthon van, kínálás nélkül letelepedett a legközelebbi ottomán. Aztán grandeszával kivette a szivartárczáját s megkínálta belőle a főhadnagyot.

— Köszönöm, nem dohányzom.

— Kár. De azért lehetünk jó barátok. Igazán sajnálom, hogy elhagy bennünket. Jó katona volt . . .

Mayer ur a háttérben elégedetten dörzsölgette a kezét. Katalin elfordult s az ujjával egy indulót dobolt ki az ablaktáblán.

IV.

Drobszky főhadnagy hanyatthomlok rohant vissza a menázsba. A tisztok még ott ültek s várták, mi jót hoz a kamerád.

— Nos, kapacitáltatok a renegátot?

— Nem lehet, — felelt a főhadnagy resignációval. — Tartós szabadságra küldte egy ostoba golyó.

— Hogyan?

— Meghalt egy kocsit. Lemondott és meghalt . . . Tudtam előre, hogy megöli magát ezért a szemérségért, ha most nem, később. Nem birt oszivil lenni. Csak az a szegény szerelmes lány bele ne bolonduljon most már a bánatába.

Nem bolondult bele. Nehány hó múlva Moravetzné lett.

egy háromtagu bizottság küldött ki. 8. A kivonulás mint eddig zenével történik. 9. Az ünnepély végeztével a vendégek tiszteletére ünnepi ebéd lesz. Elnök továbbá bejelenti, hogy már eddig is a nagyobb városok testületei, intézetei tömegesen bejelentették látogatásukat, miért is a bizottság az eozéiból szükségessé váló az előbbi megállapodások végrehajtására szolgáló intézkedések foganatosításával elnököt bizza meg. Végül a bizottság az ünnepély programját következőkben állapította meg: gyülekezés reggel 8 órakor a városháza előtti téren. Onnan felvonulás zenével a vértanu szobor elé. Gyászmise reggel 9 órakor. Utána Abrányi Emil szavalja el ünnepi odáját, az egyesült dalárdák énekeszám, az ünnepi szónok beszéde s végül a Hymnus éneklése. A vértanu szobortól kivonulás a vesztőhelyre. A dalárdák éneke után az elnök megnyitja, Abrányi költeményének szavallata, a küldöttségek köszönjének elhelyezése, a dalárda énekeszám s bevonulás a városba.

— A virillisták névjegyzéke. A legtöbb adót fizető polgárok névjegyzéke ellen tehető felszólamlások határideje ma lejár. Eddig öt felszólamlás érkezett be, melyek felett az igazoló választmány a névjegyzékkel együtt hét-főn vagy kevesebben fog határozni.

— Ezredévi ünnep a templomokban. A pápa a magyar katolikus egyháznak október 2-ára új imát rendelt Szűz Máriának, mint Magyarország patrónájának tiszteletére. A jövő hónap 2-án az ország minden katolikus templomában nagy ünnepi istentisztelet lesz, a melyben Máriához, az ország védő asszonyához azt az új imát intézik az ezredik év alkalmából.

— Az aradi tisztviselők lakbéré. Aradváros tisztviselői — mint megirtuk — a lakbér felemelése iránt kérvényt azandékoznak benyújtani Salacz Gyula kir. tanácsos polgármesterhez, kérve annakja változott viszonyokhoz megfelelő felemelést. Institoris Kálmán főjegyző eozéiból értekezletre hívta egybe a tisztviselőket, melyben előadta, hogy a tisztviselők kérelme teljesen jogosult, de tekintve a városnak ez évbéli tulterhelt állapotát, az keresztlvihen. A vizvezeték folytán a községi pótdadó amugy is emelkedett, ha most a lakbér felemelés által igényelt legalább is 14,000 frtot kitevő többletet is ez adó terhére kell irni, az a polgárokra elviselhetetlen terhet róna. A tisztviselők ennél fogva ez időszert elállottak a kérelmüktől, de jövőre megteszik a lépéseket helyzetük javításá érdekéten.

— Királynapok Orsován. Mint értesülünk, a királynapok tartamára herculesfürdői állomás-parancsnokká Conte-Corti vezérőrnagy, dandár-parancsnok, továbbá szolgálattevő tisztekké: a román király oldala mellé Pokorny altábornagy, hadosztályparancsnok és a szerb király oldala mellé Weiss vesérőrnagy, hadosztályparancsnok jelöltetett ki. A osanádi székeskáptalantól Dessewffy Sándor megyés püspökön kívül részt fognak venni a megnyitási ünnepségeken: Németh József főszentelt püspök, Folly Emil praelatus, dr. Kun László és dr. Szentkláray Jenő kanonokok. A megyés püspök és a székeskáptalani tagok fogatait a legközelebbi napokban vasuton szállítják Orsovára. Azt is érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a kereskedelemügyi miniszter a vidéki sajtó részéről csupán két temesvári szerkesztőnek küldött az ünnepélyre meghívót.

— Az államvasut épít. A magy. kir. államvasutak igazgatósága — mint teljesen megbízható forrásból értesülünk — az arad-temesvári vonalon és pedig Arad és Uj-Arad állomások között nagyszabásu építkezéseket tervez. Az aradi üzletvezetőség tegnap már át is

irt Aradmegye alispáni hivatalához, bemutatván az építkezések terveit és kérvén, hogy a közigazgatási bejárást minél előbb tartsa meg. A tervbe vett építkezések közül legnevezetesebb a Maros folyón átvezető fahidnak köpillérekennyugvóvashidnávaló átalakítása, továbbá az ugynevezett szára fahidnak részbeni betömése és ezzel kapcsolatban a Lid alatt elvonuló mezei ut számára egy új aluljárónak létesítése. — Aradmegye alispáni hivatala mihamar meg fogja tenni a kellő intézkedéseket arra, hogy ez építkezések közigazgatási bejárása megejthető s annak alapján az építési engedély megadható legyen. Mint érdekelték részt fognak venni a közigazgatási bejárásban: a magy. kir. vasuti és hajózási főfelügyelő, Temesmegye, Arad szab. kir. város, Mikalaka, Uj-Arad és Kis-Szent-Mihlós községek, a katolai hatóság, a folyammérnöki, államépítészeti és kulturmérnöki hivatalok, a magy. kir. államvasutak igazgatósága, az aradi üzletvezetőség és természetesen Aradvármegye hatósága is.

— Az aradi adókövető bizottság a péntek és nyilvános számadásra kötelezet vállalatok fizetési adóját, nemkülönben az aradi vízvezeték mű, és légszeszvilágítási vállalatok, III-ad. oszt. kereseti adóját f. évi szeptember hó 21-én d. e. 9 órakor fogja a városházánál tárgyalni.

— A város csatornázása. A háztulajdonosok gőzerővel sietnek házaikba a csatornázást és vízvezeték bevezetni. Eddig összesen 85-en jelentették be a polgármesteri hivatalba, hogy az összeköttetéssel elkészültek.

— Az utak törzskönyvei. A törvényhatósági utak törzskönyvezése elkészülvén, azok 30 napig a polgármesteri hivatalban közszemlére kitétettek az esetleges felszólamlások megtehetése ozéjából.

— Vizvezeték bevezetése. A város legújabbban a fa- és fémpariskola épületébe vezeti be csatornázást és vízvezeték, melynek költsége a költségvetés szerint 2047 frt 30 kr. A tanács a munka megkezdését elrendelte, egyuttal az összeget a jövő évi költségvetés terhére irni határozta.

— A hivatalos eskü. Grünwald Ferenc, kit a szeptemberi közgyűlés egyhangulag megválasztott italméresi segédtisztnek, tegnap délelőtt tette le a hivatalos esküt a tanács színe előtt Institoris Kálmán főjegyző kezébe.

— Névmagyarosító vasutasok. Tegnap már közöltük az aradi vasuti alkalmazottak egy részének névmagyarosítását. A hivatalos lap tegnapi száma az alábbi újabb névmagyarosításokut közli: Krittner István fékező „Tétényi“, Köhler Gusztáv állomásfelvigyázó „Kárpáti“, Kalita Károly pályáőr „Kis“, Kosnyicz István fékező „Boldog“, Kasztner Pál pályáőr „Kádár“, Keszler Oszkár kalas „Kerényi“, Koczisk Jákab fékező „Kovács“, Lipták János kalas „Liptái“, Lútar János állomásfelvigyázó „Balassa“, Medvarezk János pályáőr „Medgyesi“, Madler József pályáőr „Festő“, Opudszky Sámuel fékező „Ovári“ Prutkai János pályáőr „Vas“ Pospishek József állomásfelvigyázó „Iványi“, Stepp Miklós „Zrinyi“, Trenka Ferenc „Tölgyesi“, Tataba József „Tarnózi“, Trussik Márton „Telekire“-re változtatta át belügyminiszteri engedéllyel a vezeték nevét.

— Katonák vacsorája. Azt mondta egyszer néhai Bauer, közös hadügyminiszter, hogy a melyik katona nem tud olyan szakácsu szeretőt keríteni magának, a ki neki vacsorát adjon, az nem is érdemli meg a vacsorát. Azóta fordult a világ s a közös bakák már megkapták a vacsorát, most meg már a honvédség költségvetésébe is fölvetették a katonák vacsoráját. A hadiak minden héten két este hus- és főzelék konzervból készült meleg

ételt fognak kapni, s így a gazdasszonyok hetenként kétszer megszabadulnak attól, a gondtól, hogy ki vacsorát velük tudtukon kívül.

— Utcajavítás. A Forrai utca lakói panaszkodnak, hogy a járda és kocsut kövesete oly állapotban van, hogy azokon a közlekedés főleg esős időben teljesen lehetetlenség. A mérnöki hivatal ennek folytán megvizsgálta a kövegetet s azt valóban olyannak találta, mely a legstürgősebb javítást igényli. Jelentést tett ennél fogva a tanácsnak, mely a kövesetésre szükséges munkálatok költségeit a jövő évi költségvetés terhére irni határozta.

— A kiállítási tárgysorsjáték. A kereskedelemügyi miniszter már kinevezte a kiállítási tárgysorsjáték nyereleménytárgyainak megvásárlására a vásárló bizottságot, a mely már meg is kezdte a vásárlásokat. A bizottság összesen 19,848 nyereleménytárgyat vásárol össze. Ezek között lesz egy 20,000 korona értékű, egy 10,000 korona értékű, egy 6000 korona értékű és tíz 2000—2000 korona értékű. Az eddig vásárolt tárgyak közül kiemeljük azt, a melyik a második nyerelemény lesz, s a mely pompás brilliant diadémból, brilliant brosból, és egy pár függőből áll. Vásárolt ezenkívül még a bizottság egy teljes uri szobaberendezést is, mely mahagoni fából brosz felszerelésekkel készült és a mely gyönyörű kivitelénél fogva a kiállítás ideje alatt méltó feltűnést keltett. A többi vásárolt tárgyak a következők: egy gyönyörű ezüst tálcza, egy nagy fedeles pokál, egy gyémántbros három gyönggyel és egy rubinttal, két karperecs, 2 női és egy férfi órálnos, három brillans gyűrű, öt díszes ezüsterleg, különféle ezüst asztaldíszek, három díszeskrény 1000—1000 korona értékben, egy díszmítakatos toalett-tükör 2000 korona értékben, három szalonsekrény 1000—1000 korona értékben, porcellán diasztányérok, függő lámpák 400 korona értékben, tizenkét személyre való asztalkészlet stb. A vásárolt tárgyak egész részletes jegyzékét az érték megnevezésével és az eladó nevével együtt legközelebb közsé fogják tenni. A vásárló bizottság természetesen napról-napra folytatja vásárlásait és minden csoportra kiterjeszti figyelmét, a hol csak a csélnak megfelelő vásárolható tárgy van. Megjegyezzük még, hogy sorsjegyek, a rabonkint 20 krajcossárjával, kaphatók a kiállításigazgatóságánál, az összes dohánytösdékben, ugy asintén a vidéken is.

— A színház épület sugárcsővei. A színház épületbe a város most vezette be a vízvezeték s ez alkalommal több berendezési rész új-bóli beszerzése vált szükségessé. Így a régi berendezés tömlői és sugárcsővei a szabályszerű átméretet meghaladják, mivel a végcsapoknak a sugár csövekkel meg kell felelni, a tanács tizenegy darab normális magácsó megrendelését határozta el.

— Öngyilkosságok a városban. Két öngyilkosság is volt tegnap Aradon, mindkettő halállal végződött. Az egyik Jemlioh Károly 56 éves cipész segéd, tegnap reggel a Herzféle szilipnél beugrott a Marosba. A parton álló Gulyás József, Philip Péter nyomban utána ugrott s ki is mentették, de már halva. Tettének oka ismeretlen. Az alsó temető halottas házába szállították. — A másik eset Gájban a juhász-utca 51-ik számú házában történt, hol Méyer András 27 éves gazdaember gyógyíthatlan betegsége feletti elkeseredésében tegnap reggel a kertben egy fára felakasztotta magát. Mikor észrevették, már halva volt. Mindkét esenél a helyszínen megjelent Ramer István rendőrhadnagy és Leitner Ernő dr. kerületi orvos.

— Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Hahn József mohácsi adóhivatali gyakoronokjelöltet, a vinga i kir. adóhivatalhoz, segélydíjas adóhivatali gyakoronokká nevezte ki.

— A kisbíró büne. Sítz Péter peregi lakos, a római katolikus egyház pénztárnoka folyó hó 6-án az egyház tulajdonát képező nagyobb összeget a község háza tanácsstermében álló asztal záros fiókjába tette azt bezárva, a kulcsot magához vette. Mikor 8-án a pénzt a fiókból ki akarta venni, azt záratlanul s treshen találta. A megindított nyomozás alkalmával alapos gyanu merült fel Vintláb Augustó kisbíró ellenében, ki maga is beismeri, hogy e két terminus közti időben egyedül ő járt a község házában. A lopást azonban tagadja. Feljelentették a magyar pécskai járásbírósnak.

— **Veszélyes tenyegetés.** Zsurcs Konstantin, Iván Tódor és Iván Lázár szemlái lakosok tolyó hó 2-án a földjeik mellett dolgozván, lovaikat kifogták s legeltették. — Egyszerre hozzájuk rohan P eskár Mitru s a legválogatottabb szidalmakkal illetve a nemzettségüket, majd hirtelen egy hatlövött forgópisztolyt ragadva ki zsebéből, azt rájuk szögezte. Futásnak eredt erre a három atyafi, üldözőjük pedig három lövést intézett utánok melyek közül azonban egy sem érte a futókat. A csendőrök a feljelentés folytán a lövöldözöt letartóztatták, ki a legkonokabbul tagadja, hogy lőtt volna. Feljelentették a magyarpécsokei járásbírósnak.

— **Megerősítés** A földmívelésügyi m. kir. minister Markó György a mezőhegyesi m. kir. áll. ménes intézeti gyógyszerárnál ideiglenesen alkalmazott gyógyszerészt ezen állásra véglegesen minőségben nevezte ki.

— **Új lámpák.** Gáj már rég óta várta azt az ígéretet, melyet a tanács egyik ülésében tett, hogy t. i. tíz darab lámpát állít fel a városrész legveszélyesebb helyein. A tíz darab lámpa már elkészült, fel is állították, melléjük egy gyújtó alkalmaztatott a megfelelő fizetéssel s így Gáj is sütkérezhetik, — ha nem is tündérfényben.

— **Két pár csizma és még több pofon.** Ennek a mesének Onucs Györgye a hőse, a kit bizonynyal ismer mindenki, ha a csicsóri gésegyeszek arasképoarnokában valamikor laposgattott. Nem első kalandja Györgyének a mostani, hogy t. i. két pár csizmát lopott. Aprópénze pedig volt még, befűt hát egy korcsmába és szüröcsölgetve a jó gabona pálinkát, a többi jelenlevőknek, a kik mikalakaik voltak, olcsó áron kínálhatta a csizmákat. Az atyafiak komoly képet vágtak, kiverték pipájukat és tudakos arccsal vizsgálták a csizmát, majd alkudozásba bocsátkoztak. Egyik azonban, a kinek a dolog gyanús volt, megjelentette a csizmas embert a községházán. Csakhamar megjelent a községi rendőr, de Onucs, a mint meglátta, neki ment s mert sejtette, hogy mi járóban van, csitkokkal illetve s meg is torkolta volna, csak lehetett volna. De a többiek védelmeztek a rendőrt s a dühöngő atyafinak kijutott a pofonokból is, mert a rendőr védőt is sértegette s tetteleg bántalmazni is megkísérelte. A vités most jó helyen van, a csizmak gassáit pedig keresik.

— **A város puskái.** A kapitányi hivatal a város fegyverszükségletének fedezésére nézve azt a propositiót tette a tanácsnak, hogy lépjen érintkezésbe a m. kir. honvédelmi miniszteriummal s kérjen egy pár Werndl-szerkezett karabélyost próbaképpen azon czélból, hogy át lehetne-e alakítani szuronyos puskává. Amennyiben ez lehetséges volna, úgy a város a legelőnyösebben itt szerezhetné be szükségletét.

— **Ellopták a lovát.** Ruzsa Togyer ágrisi lakos szilvát hozott be Aradra eladására. Az est Uj-Panáton érvén őt, lovát kifogta, kipányvázta, ő pedig a kocsi mellé feküdvén, elaludt. Mikor a hajnal pirkadásán felébredt, a lovának hiült helyét találta. Valószínűleg kóbor cigányok lopták el, kik a napokban Uj-Panát környékén ólálkodtak. A nyomozást megindították.

— **A hűtlen asszony.** Kontrás József maros-szalainai munkás vad házasságban élt Geozner Viktória magyar rónaszéki illetőségű asszonnyal. Mikor az ember egy alkalommal munkára ment, az asszony felhasználta az alkalmat smegszökött, de egyuttal magával vitte Kontrásnak 18 forintját, nagy mennyiségű gyolcskészletét s csapán — a számlákat hagyta vissza. Így mintegy 87 forint kárt okozott neki. A megcsalt élettárs megette a feljelentést a m.-radnai főszolgabírói hivatalnak.

— **Kafka lemondása.** Az országos magyar színészegyesület elnöke Kafka László, beadt a lemondását. A közelmúlt napokban tartott kongresszuson ért erős támadások s különösen a Breznay interpellációban rejülő gyannusítás birták őt a lépésre. Lemondását egy Ditrói Mórhoz, mint alelnökhöz intézett levélben tudatta, kérve őt a legközelebbi tanácsülésig is az elnöki teendők ellátására. Kafka Lászlóval egy egész rendszer bukik a színészegyesületnél. Utódja az elnökségben egyelőre Ditrói, mint az alapszabályok szerint is törvényes helyettes lesz, de az egyesületi tagok nagyrésze már megállapodott a

mostani kongresszuson abban, hogy a jövő kösgyűlés idejéig a sok tekintetben fontos állásra szentiványi Mészáros Károly drt, az ismert mecenást igyekeznek megnyerni, mint a finek személye az egyesületben a testvéries egyetértés és békés munka biztosításának garanciájául szolgálja.

— **Az ezredorvos czípője.** Az eszéki helyőrségi kaszárnyában, öngyilkos lett egy katona. Astalicz, a 78-ik gyalogezred káplárja, héttől délelőtti tíz és tizenegy óra között egy állatszi szobában szolgálati fegyverrel agyonlőtte magát. Allva követte el az öngyilkosságot, szívének irányozva a fegyvert, amelyet egy pálczával sütött el. A golyó középen furta át a szívét, úgy hogy rögtön megölte. A legénység a lövés zajára a szobába rohant, de Astalicz akkor már halott volt. Kedden délután temették el. Cselekedetének okáról azt beszélik, hogy az ezredorvosától hat forintot kapott, hogy vásároljon rajta egy pár csipőre való bőrt, minthogy czípész volt a mestersége. Ugy látszik, hogy elköltötte a pénzt s a büntetéstől való félelmében lett öngyilkossá.

— **Ami tulmegy a Röntgen-sugarakon.** Csak nem olyan rég volt még, hogy a wüzburgi tanár korszakalkotó fölfedezésének első híre bejárta a világot és lázas érdeklődést keltette föl nemcsak a tudósoknak, hanem az egész művelt világnak. Még nagyban folyik a munka az egész vonalon, hogy ezt a nevezetes találmányt a tudomány gyakorlati mezőin értéksítsék és már egy újabb fölfedezés híre, melyhez képest az X-sugár kismiska, kel szárnyra. Brémából táviratozzák, hogy Dormann ottani tanár saját állítása szerint oly sugarakat fedezett föl melyek segélyével 22 centimeter vastag vaslapokon át lehet fényképezni. Ötven fényképet készített eddig Dormann, melyek állítólag kitűnően sikerültek. De a fölfedezés híre, mely ha valónak bizonyul, a tudomány hallatlan diadalát jelenti, még megerősítésre vár.

— **Rövid hírek.** Csongrád nagyközség takarmánykertjében három napig tartó tűz volt, harmincz szekér széna elégett. — Légradon Szokassios Mátyás muravid aranyosó partszakadás következtében a Drávába esett és belefullt. — Mező-Csáthón a napokban több hamis tizforintos bankjegyet hoztak forgalomba. A csendőrség eddig három embert tartóztatott le, a kikre az a gyanu nehezedik, hogy részök van a hamis pénz terjesztésében. — A tizszázötvenedik év. ref. egyház új főgondnokává, mint Nagyváradról sürgőnyzik Degenfeld József grófot választották meg nagy szavazattöbbséggel. — A vaskapui munkálatokról nagy elismeréssel nyilatkozik a „Gil Blas“ bécsi levelesője. Dicséri a magyar mérnökök munkáját és megemlékezik a vaskapui önnepélyek tervezetéről. — A Bambergben most tanácskozó osillagászati kongresszus elhatározta, hogy a legközelebbi nemzetközi osillagászati kongresszus Budaposten lesz. — Graczi távirat jelenti, hogy egy prixleggi gyárban tegnap délután történt gázrobbanás alkalmával három munkás életveszélyes égési sebeket szenvedett.

— **Schäffer Henrik** a volt aradi első takarékpénztár házában egy dusan berendezett s minden igényeknek megfelelő férfi ruha készítői műtermet nyitott. Erre vonatkozó mai hirdetését olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

— **Tánciskola.** T a más János tánc-tanítónak lapunk mai számában foglalt hirdetésére e helyen is felhívjuk a közönség figyelmét.

HYMEN.

Herz Ármin turai bérlő ma jegyzi el Nagy-Körösön Székely Janka kisasszonyt, Székely Inigó dr. aradi fogorvos kedves hugát.

GYÁSZRÓVAT.

† Kabdebó György, néhai Kabdebó György talpai földbirtokosnak fia, hosszas szenvedés után a budai „Vöröskereszt“ kórházban f. hó 16-án elhunyt. Benne a család egyedüli fi örököse halt le. Holttestét tegnap délután szentelték be a rom. kath. szertartás szerint és a családi sírboltban helyezték el.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi „Concordia“ Kosuth Lajos betegs. és temetkezési egyesület saját helyiségében (Szt.-Pál-utca 7.) szept. hó 20-án d. u. 8 órakor rendez választmányi ülést tart, a melyre a t. választmányi tag urakat eszennel meghívja az elnök. Tárgysorozat: Elnöki és pénztári jelentés. Ez alkalommal új tagok is vétetnek fel.

TANÜGY.

(—) Iskolai értesítés. A n ö i k e r e s k e d e l m i t a n f o l y a m növendékei értesítetnek, hogy az előadások f. hó 21-én — hétfőn — reggel 8. órakor kezdődnek meg. Az igazgatóság.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

* **Színházi hírek.** Gond a pénztáros az alábbi értesítést küldte hozzánk: Az előleges színházi jelentés szerint a régi bérlők joga ma vasárnap szeptember 20-án déli 12 órakor jár le. Ismételve kérem a n. é. bérlő közönséget, hogy ha a régi jogaikban óhajtanak maradni, méltóztassék a színházi pénztárnál bérletjegyüket átvenni, mivel a nagy számmal jelentkező előjegyzőket is ki kell elégitenünk. A pénztár reggel 9 órától fél egy óráig délután 3 órától 5 óráig lesz nyitva. A bérlet árak egyharmada a jegy átvételekor fizrendő.

* **A magy. kir operaház játékkrendje 1896.** szeptember 21-től szeptember 27-ig. Hétfő Jő éjt Pantalon ur! Corvia Mátyás. Tous les trois. Kedd Don Juan. Szerda Aida. Csütörtök Bánk bán. Dízelőadás az interparlamentáris kongresszus tiszteletére. Péntek Troubadour. Szombat A biblisis ember. Vasárnap A hugonották. Ezen előadások bármelyikére előre lehet jegyet rendelni Rózs a Gyula, a M. K. Operaház pénztárnokánál, a hely árának levélben, utalványnyal, vagy sürgőnyileg való beküldése mellett.

* **Uj zeneművek.** Keppich és Schreyer zeneműraktárunkban megérkezett új és ajánlható zeneművek: Bichl Etudek (kezdők részére) az orsz. magy. kir. zeneakadémiában és a Schreyer féle magán zeneconservatoriumban mint tananyag elfogadott. Hohman-féle hegedű iskola Czerny Etudek új zeneconservatorium kiadás (gondosan átdolgozva), Davidoff Gordonka iskolája, Lablahe és Marohesi-féle ének iskolák. „Die Stadt der Lieder“ Girardi dal couplé, „Deutschmeister lieder“ (egész új) ezred egyveleg — és mindennemű más zongora, hegedű stb. iskolák, Etudek, Sonaták és új gondosan válogatott hatásos salon darabok. Kaphatók a fenti czégnél Aradon, Polgári takarékpénztár épületében, Andrassy-tér 19. sz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Ellopta az óráját. László Péter aradi lakos folyó évi május 11-én megismerkedett Aradon Sandrik Istvánnal s azzal jó barátságot kötött. Együtt mentek a majálisra s ott együtt mulattak. Egy alkalmas pillanatban aztán Sandrik ott hagyta a társaságot s László lakására ment, azt álkulcsossal felnyitotta, a szobában álló szekrényt feltörte s abból egy 8 forint értékű ezüst órat láncostól ellopott s azzal megszökött Temesvárra. Ott az órat zálogba ocsapta s a czédulát potom áron eladta. A kir. törvényszék ezért hat havi börtönre ítélte.

§ **Notorius tolvaj.** Jova Triff acsuvai 20 éves gyerek valósigos réme volt Bihar és Aradmegyének. Ügyesebb tolvaj nálánál nem találkoztott a két megye területén. 1895. évben nem kevesebb, mint tizegyenolcz lopást követett el, hol betöréssel, bemászással egybekötve, hol fegyveresen, hol a nélkül, hol szolgálatban hol meg teljes szabadságában. Legutóbb Gurahonozon volt Böhm Gábor szolgálatában, mint hetes s egy alkalommal gazdája megbizta, hogy a sítteményeket adja fel. Jova elvitte a kosár sítteményt, mint eladta 5 forint 14 krért, éjjel a kosarat bedobta a kamrába, aztán a padlásra ment s onnan fehérneműket s egyéb házi ingóságokat ellopva megszökött. Körülbelül két hét múlva újra visszajött s akkor a padlásra át a szobába hatolt s onnan minden elvihetőt ellopott. Tettes beismerve az összes

lopásokat, melynek tekintetbevételével a törvénysek öt, három évi fegyházzal ítélte, melyből egy évet vizsgálati fogsága által kitöltöttnek vett.

TÁVIRATOK.

A parlament feloszlátása.

Budapest, szept. 19. (Saj. tud. táv.) Az a nagy szenzáció, amivel Bánffy Dezső b. miniszterelnök tegnapi bécsi útját s kihallgatását a királynál kommentálják, még ma is egészen friss és talán még a tegnapiénál is termékenyebb. Megbízható nyilatkozat természetesen még mindig nem dementálja a híreket mindamellett az összes politikai körök kivétel nélkül abban a meggyőződésben vannak, hogy immár a képviselőház utolsó percze fixirozva van és hogy novemberben már az új képviselőház ül össze.

Am még a hírek ez a pozitív formája sem volt meglepetés. A pártok egytől-egyig régóta készülnek a választási eshetőségre s a feloszlátás készületlenül csak nagyon keveseket talál.

Jól informált helyről azt a megbízható hirt vesszük: hogy ha tényleg feloszlátják a parlamentet, abban az esetben a feloszlátás október 5-ike és 10-ike között történik meg. Ezt természetesen a törvényes határidő alatt követik az új választások.

Budapest, szept. 19. (Saját tud. táv.) Bánffy Dezső br. miniszterelnök ma reggel Bécsből Budapestre érkezett és ma délelőtt már részt vett a kvóta-bizottságnak renunczium hitelesítő ülésén. Természetesen az ülés előtt és után a miniszterelnök a képviselők valóságos ostromának volt kitéve. Konstatálnunk kell azonban, hogy a derék honatyák az ostromtól absolute nem lettek okosabbak — a választások határidejére vonatkozólag.

A kvóta-bizottságban.

Budapest szept. 19. (Saj. tud. táv.) A pénzügyi bizottság mai ülésén Horánszky Nándor felvilágosítást kért a kvóta ügyében a kormány magatartásáról. Bánffy Dezső br. miniszterelnök kijelentette, hogy a bizottság eljárásába nem óhajtott beavatkozni, a mihez joga sincs, egyébként a bizottságnak az ország érdekében elfoglalt álláspontjával mindenben egyetért.

Az ügyvédi kongresszus.

Budapest, szept. 19. (Saj. tud. táv.) Az ügyvédi kongresszus mai tárgyalásán elfogadták Hlatky Endre nagyváradi ügyvéd azon indítványát, hogy a bírói kartizszázalékban az ügyvédek közül egészítendő ki, ügyvédkedésük idejének beszámításával.

Pleninger indítványára elfogadták azt is, hogy a nyilvános tárgyalásokon az ügyvédek, bírák és ügyészek lehetőleg egyforma nemzeti öltönyt viseljenek.

Holló Lajos indítványát, az összes bírósági szakközegek jogi képzettségét illetőleg az állandó választmányhoz utasították.

Sik Sándornak azt az indítványát, hogy a bírói és ügyvédi képesítés egyformává tétessék, elfogadták.

A gazdakongresszus.

Budapest, szeptember 19. (Saj. tud. táv.) A gazdakongresszus összes osztályain folytatták ma a tanácskozásokat. Délután

Daranyi földművelésügyi miniszter a Royal-szállóban a vendégek tiszteletére nagyszertű lakomát adott, hol lelkes felköszöntőket mondtak. Utóbb — kissé elkésve — a nemzeti színház diszeldadására mentek, meghallgatni a »Komédások«-at.

A kongresszus tagjai holnap, vasárnap Mezőhegyest látogatják meg az általam már megküldött program szerint.

A békekongresszus.

Budapest, szept. 19. (Saját tud. táv.) A békebarátok ma délelőtt folytatták tanácskozásait. A mai ülésen elfogadták Lacase indítványát, mely szerint a központi békeirodát teljes hatalmi jogkörrel ruházzák fel. Hozzájárultak továbbá a Lafontaine brüsszeli szenátor által kidolgozott nemzetközi kodex 19 pontjához s elfogadtak két propositiót, mely szerint lépéseket tesznek a hatalmaknál, hogy az 1884-iki berlini konferencián hozott határozatokat, melyeket ők is aláírtak, ne hagyják figyelmen kívül s kimondták, hogy a népek nemzetközi érintkezése megkönnyítendő.

A kvóta-bizottság ülése.

Budapest szept. 19. (Saját tud. táv.) A kvóta-bizottság ma délelőtt fél 11 órakor Széll Kálmán elnökle alatt ülést tartott. — Ezen az ülésen bemutatta Falk Miksa dr. előadó az indokolását annak a határozatnak, amit a magyar kvóta-bizottság az osztrák kvóta-bizottság renuncziumára hozott. Falk előadó jelentését a bizottság egyhangú helyesléssel tudomásul vette.

Pártmozgalmak.

Budapest, szeptember 19. (Saj. tud. táv.) Dr. Antal Gyula, a dárdai kerület orsz. képviselője tegnap Kis-Köszegen tartotta nagyszámu választó előtt beszámoló beszédét. E hó 20-án Szarvason Havivár Dániel, Kis-Pesten Várady Károly dr. számol be. Sima Ferencz Horgoson tart beszámolót. A pécsi választó kerületben Kisteleki Léva y Lajost jelölik, Vikár István ellenében. Léva yt küldöttségileg kéri fel a jelölés elfogadására. A néppárt 2 gyűlést tart e hó 20-án Ürményben Zichy Nándor, és Nagy-Mártonban gróf Zichy Aladár elnökle alatt.

A főrendiház ülése.

Budapest, szept. 19. (Saj. tud. táv.) A főrendiház ma délelőtt 11 órakor ülést tartott. A tagok mérsekelt számu érdeklődése mellett mutatta be az elnök az összetorlódott jelentéseket amelyeket propositióihoz képest intéztek el. Ezek között legfontosabb volt a király köszönete a születésnapjára küldött hódolatteljes üdvözlésért, ugyszintén József főherczeg köszönete azért az üdvözlésért a melyet a főrendiház Mária Dorottya főherczegnő eljegyzése alkalmából kifejezett.

Végül bejelentette az elnök Vály János, Ivánka Imre, Széchenyi Antal gr., Migaszy Vilmos gr. és Degenfeld-Schomburg Gusztáv gr. halálát, amit a főrendek mély részvétellel vettek tudomásul.

A napirend során Laszkary Gyula mentelmi jogának felfüggesztését tárgyalta. Laszkarynak párbajvétség miatt kéri a kiadatását, amit azonban Zichy Nándor ellenzett. Szabó Vilmos felszólalása után

Laszkary Gyula mentelmi jogát felfüggesztették.

Az igazoló bizottság jelentéseinek tudomásul vétele után a bünvádi eljárásra került a sor. Erdélyi Sándor igazságügyminiszter hosszabb és rendkívül érdekes beszédben ajánlotta a javaslatot elfogadásra. Beszéde keretében a bünvádi eljárás hosszú vajadását eszetelve és azt a szükségét, amelyet ez a javaslat hivatva kielégíteni. Az élénk helyesléssel fogadott felszólalás után Zichy Nándor gr. beszélt, demonstrálendő, hogy milyen kevéssé ért igazságügyi dolgokhoz. Graf József felvilágosító megjegyzései után a javaslatot en bloc elfogadták.

Az ülés a jegyzőkönyv hitelesítésével véget ért.

A király a honvédeknek.

Budapest, szept. 19. (Saj. tud. táv.) Ofelegé, saját pénztárából a kabinet iroda utján 50 frtot utalványozott a péceváradi honvédegyesületnek.

A herceggprimás elutazása.

Budapest, szept. 19. (Saj. tud. távirata, Vassary Kolos bibornok herceggprimás ma reggel dr. Kohl Medárd titkár kíséretében a fővárosból Esztergomba utazott és a hó végén tér ismét vissza Budapestre.

Eltűnt asszony.

Budapest, szeptember 19. (Saj. tud. táv.) Schébert Gábor 47 éves vasuti hivataloszoja panaszolja, hogy felesége két éves kis leányával tegnap délután Bajza-utca 42 sz. a lakásáról eltűnt. Az asszony aki delirium tremensben szenved, alacsony termetű, szőke haja s eltűnésekor sötét kék ruha volt rajta, kék kötényvel. A rendőrség nyomozza.

Gombamérgezés.

Budapest szept. 19. (Saj. tud. távirata.) Galvარი Antal szabafestő tegnap este nagytemplom utca 4 sz. a lakásán családjával — anyjával, feleségével és két gyerekével gombát vacsorált, mire az egész család rosszul lett. A gyors orvosi segély megmentette őket, úgy hogy most már komoly bajuk nincs.

Szociálisták és a békekongresszus.

Budapest, szept. 19. (Saj. tud. távirata.) A budapesti szociálisták szeptember 21-ikén hétfőn este fél 9 órakor a vig-utca 10 sz. a nyilvános gyűlést tartanak a következő napirenddel: A világbéke, a békekongresszus és a szociáldemokrácia. Az általános választási jog.

Vasut megnyitás.

Budapest, szeptember 19. (Saj. tud. táv.) A budapest-vidéki közuti vasut részvénytársaság az Újpest és Rákospalota közt közlekedő lovasuti vonalat villamos erőre renderte be. Az átalakítás elkészült s ma tartották meg az új vonal műtanrendőri bejárását Pap Arpad miniszteri titkár elnökle alatt. A nagy bizottság reggel 9 órakor gyűlt össze az újpesti községháza tanácstermében.

A bizottságban az elnökön kívül jelen voltak: A miniszterium részéről Birky Béla és Ney Béla főfelügyelők, Balla Pál, Kovács Pál, Gombos Pál és Pete Jenő főmérnökök, az engedélyes vasuti társaság részéről Haraszti Jellinek Henrik vezérigazgató, Bossányi László igazgatósági tag, Steller és Kertócher főmérnökök, Pestmegye részéről Kemény Gusztáv főszolgabíró, Acsády Jenő min. főmérnök, Illek Vincze plébános, Oseposányi Béla és Kárpáthy József megyebizottsági tagok. Újpest község képviselő testülete képviselőjében Lindt János bíró, Zsoldos János jegyző dr. Beskóvite Lajos Fridmann Armin, Dezső Lajos, Wolfner Tivadar, Diamantstein Lajos, Mádly Lajos bizottsági tagok.

Kolozsváry Gyula kertületi kapitány. Az államrendőrség képviselője Tóth Lajos fogalmazó, Bodendorffer-féle villamos vasút részéről Schiller Reymund igazgató.

A bizottság ülése után két igen csinos külön villamos kocsi a társaság kiment a vonal bejárására. A vonatot mindenütt, úgy Ujpesten, mint Rákospalotán a lakosság nagy diadallal fogadta. E vonalnak villamos üzemre való átalakítása, úgy Ujpesten, mint Rákospalotán fejlődésének nagy lendületet ad, mert most Palotáról elig 20—25 perc alatt a fővárosba lehet jutni. A köuti vasútnak az ujpesti végállomásról kiindulva a vonal a Rákospalotai parkvendéglőig terjed három és fél kilométer hosszú az egész vasutépítmeny és felső vezetékkel van ellátva.

A bizottság a vonalat bejárta azt minden tekintetben rendben találta és Pap Árpád elnök a kereskedelmi miniszter nevében megadta az engedélyt a vonalnak üzembe vételére. A vonalon e szerint holnaptól, vasárnaptól kezdve Rákospalotáról a fővárosba villamoson lehet jönni.

Munkásgyűlés.

Budapest, szept. 19. (Saj. tud. távirata.) Holnap vasárnap ismét több munkásgyűlés lesz a fővárosban. A könyvkötő munkások Baross-utca 47. sz. a. a lakatosok akácfa-utca 5. szám alatt gyűlnek d. e. 10 órakor; továbbá ugyancsak 10 órakor általános munkásgyűlés lesz a tiszó-erdősor 25. sz. a. Délután fél 4 órakor az óbudai Főter 2 sz. a. népgyűlés lesz, fél 8 órakor az óbudai csipészek és csizmadia-k gyűlésnek polgár-ter 2. sz. a. hátfel este 3/4 hét órakor pedig a József-városi munkások tartanak gyűlést Baross-utca 129 sz. a. s melyen a munkások politikai és gazdasági helyzetét fogják fejtegetni.

A dinamit-lopás.

Kladova, szeptember 19. (Saj. tud. táv.) A Grébennél történt dinamit-lopás folytán a szerb vámhatóságok szigorú vizsgálatot ejtettek meg, melyből konstatálták, hogy Szerbiába semmiféle robbanó szert nem csempésztek be.

A zimonyi emlék.

Zimony, szeptember 19. (Saj. tud. távirata.) Az ezredéves emlék leleplezésére az egész környékről óriási közönség gyűlt össze.

A fenyegető mohamedánok.

Philippopolis, szept. 19. (Saj. tud. táv.) Ide igen nyugtalanító hírek érkeznek Konstantinápolyból. Számos európai elhagyja Konstantinápolyt, mivel tartanak attól, hogy a mohamedánok fel fognak lázadni.

Szerb kormányválság.

Belgrád, szept. 19. (Saj. tud. táv.) A kormányválságról szóló hírek folytán, az egyes politikai pártok nagyban mozognak. Az új kabinet, valossintűleg a haladópart kebeléből fog kikerkülni, de nincs kizárva annak lehetősége sem, hogy a király azon törekvése, miszerint a liberális pártiak is résztvegyenek a kormányban sikerülni fog. Annyi bizonyos, hogy skuptina egybehívásáig az új kabinet meg fog alakulni.

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosai tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikeresen rendelve lesz.

Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható élelmiszerüzletekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás Igazgatósága Epejelen.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítótól. —

Arad, szeptember 18.

Az utóbbi időben az irányzat nagyon változó, a hét elején, a sürgős kínálat folytán, az árak esőkentek, a mai napon ismét emelkedtek.

A mai heti vásáron a behozatal oly nagy volt, hogy évek óta ily nagy forgalomra nem emlékezhetünk.

Behozatott mintegy 10—12000 mm. buza és mintegy 2000 mm. árpa és roza, mely a következő árakon kelt el:

Uj-buza I-ső minőségű 6 forint 30 krtól 6 forint 40 krig.

Uj-buza közép minőségű 6 forint 10 krtól 6 frt 20 krig.

Uj-roza 5 forint 10 krtól 5 forint 20 krig.

Uj-árpa 3 forint 40 krtól 3 forint 50 krig.

Az irányzat szilárd.

Budapesti árú és értéktőzsde.

— Gyenge Lajos ország jelentése. —

Budapest, szeptember 19.

Gabona-üzlet: Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv gyenge volt s az irányzat ellanyhult. Elkelt 25000 mm. buza 2 1/2—5 krral olcsóbb árakon.

Határidő-üzlet: Amerikából szilárdabb árfolyamokat jelentettek, dacára ennek nálunk lanyhán indult az üzlet s csekély forgalom mellett lanyhán zárultak.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	7.—	7.01
Tavaszi buza	7.26—	7.27
Buza május—júniusra		
Tavaszi tengeri	8.86—	8.87
Ószi tengeri		
Tavaszi zab	5.80—	5.81
Ószi zab	5.25—	5.26
Tavaszi rozs		
Ószi rozs	6.10—	6.12
Tavaszi repese	11.10—	11.20

Értéktőzsde: Közepes forgalom mellett az üzlet változatlan.

Zárul 12 órakor:

Oszták hitelrészvény	388.70
Magyar hitelrészvény	402.50
Oszták államvasút	365.—
Lombard	200.—
Jelszlog hitelbank	249.50
Rima-Murányi	242.50
Villamosvasút	—

Szejjéziel

— Szeptember 19. —

Ezen oszloknak ára és üzletviszonyai a múlt héten is változatlanok maradtak.

Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 50 forint 50 krajczár, krosnyber 51 forint — krajczár hordó nélkül, per 100 liter 1/2 beleértve 25 frt fogyasztási adót. Száritott moslék 5 frt 20 kr. métermassánként.

Budapesti gabnavásár.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 19. d. u. 5 óra.

Buza bánási	6.95—	7.35
Buza tiszavidéki	7.10—	7.45
Buza pestvidéki	7.05—	7.40
Buza fejmegyeyi	7.05—	7.40
Buza bácskai	7.10—	7.50
Rozs új, elsőrendű	6.15—	6.25
Rozs új, másodrendű	6.10—	6.15
Árpa takarmány	4.10—	4.40
Árpa égetni való	5.10—	5.80
Árpa sürfőzdei	6.40—	7.70
Zab	5.35—	5.85
Tengeri bánási	8.80—	8.90
Tengeri másnemű	8.70—	8.75
Káposzta-repose bánási	9.90—	10.50
Köles		
Buza március—április	6.08—	7.01
Buza szeptember—október	7.26—	7.28
Buza május—június		
Rozs szeptember—október	6.90—	6.82
Tengeri május—június	8.86—	8.87
Tengeri július—augusztus	8.68—	8.70
Tengeri októberre		

KIS LOTTO.

Bécsi:

81, 77, 25, 63, 83.

Temesvári:

56, 17, 49, 54, 64.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTÉR.*

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3.

Tisztelettel ajánljuk a nagyérdemű közönségnek ujdonságainkat nagyválasztékban

Divatkelmék

60 krtól minden árban 7 frtig, ugyszintén

fekete kelmékben;

fekete és színes selymek, bársonyok, férfi divat áruk, takarók, szőnyegek és függönyök.

Női felöltők

dus választékban a legújabb faconokban. Ugyanezek mérték után is kitűnően készítettnek.

KELENGYÉK.

Kelengye árukban

új szállitmányok érkeztek, remek kiállításban s nagyválasztékban.

Raktáron több mint 1000 min-tadarab van,

ugy olcsó, mint a legfinomabb minőségben.

KELENGYÉK

nálunk csak a legjobb vászonból, kezeség mellett készítettnek és a versenyt bármely budapesti vagy bécsi céggel felveszszük.

ÖLTÖZÉKEK

a legdivatosabb faconokban saját női szabóságunkban minden árban készítettnek.

Becses pártfogást kérve, maradtunk

mely tisztelettel:

Probst Károly és Társai

Aradon.

1265

Magas, jó alaku és a női szabóságban jártas

KISASSZONY

üzletünkbe azonnal felvétetik.

NYILATKOZAT.

Az aradi törvényszék börtönében fogságban levő sötét lelkű fiám Zachariás Józsefnek az „Arad és Vidéke” 213. számában közölt fellebbezésében az is foglaltatik: hogy „Atyám, testvéreim, testvérem gyermekeinek tartása, részben neveltetése kizárólag csak tőlem függött s elmondhatom, hogy tőlük áldozatot nem kimélve s hatázt nem ismerő jószívűségem következtében miként sodortattam mindjobbban az anyagi zavarokba.”

Ennek a minden emberi érzésből kivetkőzött egyénnek hazudozásaira én a megtört lelkű atya bánatos szívvel vagyok kénytelen kijelenteni, hogy bennünket nem csak hogy ki szípolozott, hanem több ezer forinttal meg is csalt. Zarándon, 1896. szeptember hó 20-án.

Előttünk: Id. Zachariás József.

Ungay Lajos.
Bulz János.

* Az ezen rovat alatt közzéttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy helyben, **Szabadság-tér 21. sz. a.** (volt aradi első takarékpénztár, most Lengyel Testvérek házában) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett

férfi ruha készítési műtermet

nyitottam, s azt

SCHÄFFER HENRIK

saját cégem alatt vezetni fogom.

Kitünő szabász és szakavatott munkaerők alkalmazása, valamint dús választékú és legdivatosabb kül- és belföldi szövetek és posztók raktára azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy a legnesszebb menő igényeknek megfelelhessenek és bármely hasonnemű fővárosi céggel versenyezhessem.

Amidőn becses pártfogását és szives megrendelését kérem, előre is biztosítom, hogy legfőbb igyekezetem lesz szolid munka, olcsó árakkal, valamint legjobb kiszolgálás által a n. é. közönség becses bizalmát kiérdemelni és vagyok ezen reményben

kiváló tisztelettel

Schäffer Henrik.

1287

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Arad sz. kir. város igazoló választmánya a törvényhatósági bizottságban 1897-ben szavazattal bíró legtöbb adófizetők névjegyzékének összeállítására czéljából f. évi szeptember hó 22-én d. u. 3-5 óráig, va amint 23-án ugyancsak 3-5 óráig a városház földszinti (a kiskaputól jobbra eső) termében ülést tart. Felhívom mindazokat, kik adó

kétszeres beszámításának az 1886. évi XXI. t. cz. 26. §-ában biztosított kedvezményét igénybe venni kívánják, hogy ebbeli óhajukat az igazoló választmány előtt írásban vagy szóval kijelentsék.

Arad, 1896. évi szeptember hó 19-én.

Varjassy József,

igazoló választmányi elnök.

Sürgőnczim: Tutajtársulat.

Telefon szám 332.

Van szerencsénk a nagyérdemű építőközönségnek b. tudomására hozni, hogy

Aradon, Fő-ut 13. sz. alatt

(ezelőtt Inkei Emil faüzlete) saját készítményünkből dusan felszerelt

épületfa-, deszka-, lécz- és

zsendely-raktárt

nyitottunk.

Egyben megjegyezzük, hogy a leghosszabb és legvastagabb épület- és hidfák szállítását is elvállaljuk és azt legrövidebb idő alatt eszközöljük.

Arainkat olyannyira leszállítottuk, hogy a versenyt bármely céggel felvesszük.

Allandó raktárt tartunk saját készítményü pécskai fedélcserepéből.

Kiváló tisztelettel

Első szászrégeni tutajkereskedő társulat fiókja

ARADON.

1119.

1868. év óta bevált szer.

BERGER-féle gyógy-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

aradi takarékpénztár által ajánlva, Európa legtöbb államában Magyar árral alkalmazatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kora s idősi kütegek, ugyancsak orv-rezeség, óivar, fagydag, láb-izadás, fej- és asakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalma a fa-kátránynak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csak azok elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése s az ismert védjegyre való figyelmeztetés kéri. Idült bőrbetegségeknél sábról alkalmazatik a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.

Amely esetben csak jobbára találhatók, csak a Berger-féle kátrány-kénszappan kérésre; miután a külföldi utazatok hatá-
talanoknak bizonyulnak. A gyengébb kátrányszappan az

arcbőr tisztáltságsággal

almóváltásra, a gyermekeknek valamilyen fejbetegséggel ellen fektethetetlen bőrtisztító moszó s fűrészsappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

100% glicerint tartalmazó s finom illattal.

Az ára minden fajta használati mennyiségű 500 50 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelkedik a Benzoe-szappan a bőr ártalmatlansága, berax-szappan pattanások ellen, oarbol-szappan a bőr simítására bimbóhelyeknél és mint fertőtlenítő szappan, lehtyol-szappan rheuma és arcvörösség ellen, szepiló-szappan igen hatható, Tannin-szappan lábimadás és sejkilulás ellen; fog-szappan a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a rópiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután az ártalmatlan hatástanulatai ezek vannak Gyár és főraktár: G. Hell & Comp. Troppau-Úrszékjellel külföldre a nemzetközi gyógyszerkereskedésben.

498

Kapható Aradon!

Rozsnyai Mátyás, Hajós Arpád, Ring Lajos és Demkó Géza urak gyógyszer-tárban, különben pedig a magyarországi legtöbb gyógyszer-tárakban.

Telefon szám III.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

Margit-Crème legjobb arc crème, rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Crème egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőratka (Mitesser) ellen.

Margit-Crème egyedüli szer bőrpattanások, arc és kéz vörösdés, napbarnítás ellen.

Margit-Crème bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrré kenve, ez által rögtön fölvétetik és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy májfoltokkal fedett arc 3-4 nap alatt alabástrom fehérré lesz.

Margit-Crème teljesen ártalmatlan, miután nem zsiros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arc nem lesz olyan fényes mind más krémektől, azért nappal is használható.

Margit-Crème nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit-hölgypor fehér, rózsas és crème 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csak akkor valódi, ha minden doboz gutori **Földes Kelemen** gyógyszerész Aradon felirattal és címerrel van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Üres tégelyek más gyógyszer-tárban Margit crémekkel meg nem töltöttek.

Kapható Demkó G., Brunner C., Ernyel Gy., Fejér Gy., Maresch, Obatko, Ring Lajos, Vasóczy és Nádler, Hajós Arpád, VOJ TEK és WEISZ uraknál.

Borona-utca 48a. számú
még tíz évig adómentes

UJHÁZ

elköltözés miatt
jutányos áron

eladó.

Bővebbet ugyanott.

1285

Csődvagyon eladás.

Közadós Létán és München aradi cég csődtömegéhez tartozó, a csődeltárban 1—85, 96—265, 267—561, 568—588, 590, 592—596, 600, 602—603, 691—2717 és 2719—2728, továbbá a póteltárban 1—16, tétel számok alatt felvett 20626 frt 48 kr. beszerzési áru és 15169 frt 81 kr. becsértékű hengerelt és kovácsolt vas, bádóg, tengelyek, láncz, eke-alkatrészek, öntvények, sárgaréz, sodronyok, szegkek, csavar-árak, takaréktűzhely, kemenczék, kapa, ásó, lapát, kasza, zománczott főző edények, konyha felszerelések és háztartási cikkek, szerszám, és lakatos árak stb. a vaskereskedéshez tartozó cikkekből álló áruraktár az állandó csődválasztmány 6. számú határozata folytán ajánlati verseny útján eladatik.

Az eladásra hirdetett árak becsértékének 10% (Tíz százaléka) alulírt tömeggondnok kezéhez (Arad, Kazinczy-utca 4. szám) bánatpénzül készpénzben vagy értékpapírokban leteendő és ő hozzá nyújtandók be a zárt vételi ajánlatok legkésőbb 1896. évi szeptember hó 30-ik napjának délután 6 óráig.

A választmány fentartja magának a jogot a beérkezett ajánlatok el- vagy elnem fogadása felett határozni; az ebbeli határozat a csődválasztmánynak 1896. évi október hó 1-én d. e 10 órakor tartandó ülésében fog meghozatni.

Azon ajánlattevő, kinek ajánlata elfogadtatik, köteles a vételért 1896. évi október hó 8-ig a tömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetni, a megvett árukat 1896. évi október hó 15-ik napjáig átvenni és ugyanezen napig a megvett árukat az üzlethelyiség az ahhoz tartozó pincze, padlás és különböző raktár helyiségekből elszállítani.

A mennyiben a vevő a feltételeknek meg nem felelne, bánatpénzét elveszti és az ő kárára és veszélyére a választmány határozatához képest a csődvagyon újból elfog adatni.

Venni szándékozó a csődeltárt alulírt tömeggondnoknál az irodai órákon belül naponként, az áruraktárt pedig 1896. évi szeptember hó 21-től kezdve jelentkezésre naponként megtekintheti.

Az adás-vételi ügylet után járó kincstári vételi illetéket vevő a sajátjából köteles viselni.

Azon ajánlattevők, kiknek ajánlata el nem fogadtatik bánatpénzüket a határozat kihirdetése után, a nyert tervény ellenében bármikor felvehetik.

Arad, 1896. évi szeptember hó.

Dr. Priegl István

aradi ügyvéd,

mint vb. Létán és München cég csődtömeggondnoka.

(Arad, Kazinczy-utca 4. szám.)

1281

ÜZLET ÁTVÉTEL!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy **Aradon, Andrassy-tér 15. sz. alatt, a Nádor szállodával szemben a**

„JOKEY“-hoz címzett

férfi-divat és norinbergi

diszmu áru üzletet

minden teher és követeléseivel együtt a mai napon átvettem, s azt ezentul

KOCIZKY M.

a „JOKEY“-hoz

törvényszéki legjezett cég alatt a kor igényeinek megfelelő legjobb és legújabb áruval felszerelve, tovább vezetem.

Főtörékvésem az, hogy t. vevőim bizalmát és teljes megalégedését kiérdemeljem.

Becsés pártfogásáért esdve vagyok

kiváló tisztelettel

KOCIZKY M.

1266

A munkácsi uradalom gyógyvizei

bazánk legkitünőbb forrásai közé számítatnak és elsőrendű orvosi szaktekiutólyok által a legjobbnak ajánlatnak és pedig:

a SZOLYVAI

forrás

köszvény és gyomorhajok
specifícuma

hólyagbajoknál, vesekőnél, húgyhomoknál, a légutak hurutos bántalmainál, sárgaságnál s elzsírosodás ellen stb.

E két víznek védjegye.

a POLENAI

forrás

köszvénynél, a bugyutak hurutos bántalmainál, Diabetesenél, torok, gége és hörgők hurutjainál, gyomor- és bél-bajoknál Chlorosis Atonia stb.

A „LUHI ERZSÉBET“ forrás medve védjeggyel.

rendkívül kellemes izü és üdítő savanyu-viz. A légző szervek idült hurutos bántalmainál tulságos gyomorsav képződésnél

védjegye.

idült gyomorhurutnál, étvágytalanságnál, fertőző járványos betegségeknel, mint diaeteticus ivó viz.

Kapható: Aradon és környékén minden kiválóbb fűszer és csemegekereskedésben.

Főraktár az egész délvidékre Temesvártt:

Pápaffy Szever urnál

hol kereskedők részére az uradalom által megszabott legjutányosabb árban szolgáltatnak ki ezen vizek.

1287

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, miszerint a

Fehér Kereszt szálloda termében

3 óra terjedő

táncz-tanfolyamot nyitok.

A tanfolyamban a következőkből adok oktatást: 1. Minoet polonese. 2. Illemszabály. 3. Aestetikai testtartás. 4. Modor, viselkedés. 5. Tánczpozíciók. 6. Lassu magyar csardás. 7. Sebes magyar csardás. 8. Francia négyes. 9. Mazurka. 10. Rezgő. 11. Polka sima. 12. Polka sebes. 13. Három lépésű keringő. 14. Hat lépésű keringő. 15. Társalgó, magyar szalon-táncz (legujabb) 16. Kreuz-polka (nobless). 17. Nagy mazur. 18. Walzer noblesse. 19. Schottis-polka. 20. Körmagyar. 21. Magyar keringő. 22. Magyar sortáncz. 23. Páros magyar szóló. 24. Amerikai négyes.

Tandij 3 óra 6 frt.

Felkérem ennélfogva t. Czimed, ha gyermekeit a tánczművészetben kiképeztetni óhajtják, valamint a tánczkedvelő ifjúságot, kik e tanfolyamban netán résztvenni kívánnak, hogy minél előbb jelenkezni sziveskedjenek. Felhivom továbbá b. figyelmét a kreuz-polka, amerikai négyes és a legujabb magyar társalgó szalon-tánczokra, melyeket módszerem szerint képes bárki néhány órai gyakorlat után elsajátítani.

A kik tánczolni már tanultak, de nem érzik magukat teljesen jartasnak, fél díjjal felvétetnek. Egyeseknek és társaságoknak kívánatra magánórákat is adok.

Tanítási órák: az első osztálynak 5-től 7-ig, a másodiknak 8 órától kezdve.

Beiratkozni lehet bármikor Andrassy-tér 3. sz. (Neuman-ház) Félémelet ajtó 3 sz.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlván, vagyok

teljes tisztelettel

TAMÁS JÁNOS

táncz-tanító

a magyarországi táncz-tanítók egyesületének tagja.

1284

3636. sz.

1283

Árverési hirdetmény

makkoltatás, illetve sertéslegeltetés bérbeadása iránt.

A makkoltatás és sertéslegeltetés bérbeadása iránti árverés az ezen főerdőhivatalhoz tartozó lippai és solymos milovai erdőkre nézve a főerdő hivatal irodájában **f. évi szeptember hó 23-án.**

A vályemarei, sistarovecki és csálai erdészségeknél **f. évi szeptember hó 24-én.**

A tótváradi és dorgosi erdészségeknél **f. évi szeptember hó 25-én.**

A berzovai és pécskai erdészségeknél **f. évi szeptember hó 28-án.**

Az apátfalvai és kladovai erdőgondnokságoknál **f. évi szeptember hó 29-én** mindenkor **délelőtt 10 órakor** fog megtartatni.

Lippán, 1896. szeptember hó 16-án

M. kir. főerdőhivatal.

Magy. kir. államvasutak

87319/96 sz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1897. évben illetőleg 1899. év végéig a következő csoportokba sorozott anyagokból felmerülő tényleges szükségletnek szállítást biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet, m. p.

I. Fanemű anyagok, nevezetesen: Mahagoni, palizander és puszpangfa, különféle falemezek széküléshez; vágott lemezfa stb.

II. Festékek, olajok, különféle anyagok és vegyi-szerek nevezetesen: Száraz festékek, len-, terpetinolaj, hővédőanyag, rovarirtópor, csiszolókátrány, fürdő-szivacs, áruk, olvasztó-tégelyek, szóda stb.

III. Fekető árak nevezetesen Különféle ecetek.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkeket előtűntető jegyzékek, melyek egyszersmind ajánlati mintául szolgálnak, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módozatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési (A. V.) szakosztályánál (Budapest, Andrassy ut 73 sz. II. emelet 54. ajtó szám.) kaphatók.

A szabályszerűen kiállított ivenkint 50 kros magy. kir. okmány bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi október hó 30-ikán déli 12. óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen kücczimmel látandó el:

"Ajánlat 87319/96 számhoz"

Később benyújtott ajánlatok valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módozatok betartása mellett állíttatnak ki, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1896. szeptember hóban.

Az igazgatóság.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

1288

1896. évi október hó 8-án

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében tűzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1896. évi julius hóban esedékes

zalogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

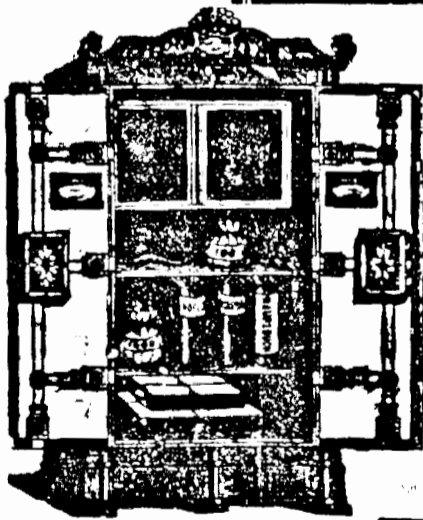
Weisz Dávid.

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA” MELLETT.

SINGER

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

Valódi amerikai
H O W E,
Karikahajó
WHEELER & WILSON,

Singer és kézi varrógépek

családok, iskolák és üzletek részére.

Mindenféle varrógépek javítása és csatlakoztatása.

Varrógépekhez szükséges tartozékok.

581

A cz. kir. oszt. és a m. kir. minisztériumok s államvasutak szállítói

123 és többre olyan biztosítás kizárólag és nagy

pénzszekrények

gyári raktára.

Készletek számára kivételesen 20% engedmény.

Amennyire ajánlatos

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

SINGER L. S.

SINGER L. S.

Uj confection-üzlet!

A nagyérd. hölgyközönség becs. figyelmébe!

Ertesítjük mély tisztelettel a nagy érdemű aradi, úgy mint a vidéki mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy a mai kor minden igényeinek megfelelő

női divat és confection-üzletet
egybekötve

női ruha készitési vállalattal
megnyitottuk.

Mérték szerint megrendelhető a legfinomabb, az összes női szükségletekben létező, úgy felső, valamint kímélő női ruhák a legjutányosabb árak mellett kaphatók és megrendelhetők, egymint:

gallérok, keppék, mantillok, bundák és szörme-
árúk a

legelső párisi, bécsi és berlini
modellek szerint.

Vidéki megrendeléseket pontosan mérték
szerint eszközünk.

A nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását
kérve, maradtunk kitűnő tisztelettel

Klein L. és Társa

Arad, Andrassy-tér 24. Neumann palota.

1238

Kisegítő

IRNOKOT

keresek

ki a jegyzői teendőkhöz
járta.

F.-Varsánd, 1896. évi szeptember hó.

Szkalla,
körjegyző.

1282

Aradi Ipar és népbank.

Ékszer zálogosztály

Árverési hirdetmény.

Az Aradi Első Takarékpénztár zálogosztályánál elzálogosított és általunk átvett — továbbá a saját intézetünk ékszer-zálogosztályánál elzálogosított zálogtárgyakra nyújtott kölcsönök 1896. évi július hó végéig lejárván, ezen ékszer, arany és ezüst tárgyak alapszabályaink 72-ik §-a értelmében Szabadság-tér 18-ik számú intézeti helyiségünk I. emeleti termében folyó évi október hó 14-én esetleg a következő napokon délelőtti 9 órától kezdve a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan elfognak árvereltetni.

Ezen árveréshez a venni szándékozók tisztelettel meghívattak.

Arad, 1896. szept. hó 12-én.

1267.

Az igazgatóság.

Deutsch Testvérek divatáruház

ARAD.

Angol és francia

NŐI RUHA KELEMÉK.

Divat selymek.

Férfi ruhaszövetek.

Legújabb

Párisi, Berlini és Bécsi

Modellekben

Jaquettok, gallérok és cappelék.

DEUTSCH TESTVÉREK divatáruház

ARAD, Szabadság-tér 2. sz.

Raktárak: Bécs Goldschmiedgasse, Bécs Bauernmarkt, Temesvár, Lugos, Karánsebes, Deffa.

Az Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.